

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΚΑΣΩΤΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΑΤΣΑΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή στον τουρισμό και ο τουρισμός στην Ελλάδα

- 1.1 Εισαγωγή στον τουρισμό.....6**
- 1.2 Ο τουρισμός στην Ελλάδα.....7**
- 1.3 Ο τουρισμός στην Ελλάδα με αριθμούς.....9**

Κεφάλαιο 2 : Μορφές τουρισμού

- 2.1 Μαζικός τουρισμός.....13**
- 2.2 Εναλλακτικές μορφές τουρισμού.....15**
- 2.3 Αθλητικός τουρισμός.....21**
- 2.4 Άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού.....29**

Κεφάλαιο 3: Χειμερινός και χειμερινός αθλητικός τουρισμός

- 3.1 Χειμερινός αθλητικός Τουρισμός και χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα.....41**

3.2 Χειμερινά Αθλητικά Καταλύματα.....	44
3.3 Χειμερινοί προορισμοί και χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα.....	51
3.4 Σκι.....	53
3.5 Χειμερινοί ολυμπιακοί αγώνες.....	58
3.6 Επιπτώσεις Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων.....	81

Κεφάλαιο 4

Συμπεράσματα.....	86
Βιβλιογραφία.....	88

Πρόλογος

Η παρούσα εργασία αφορά στην όσο το δυνατόν ευρύτερη και ουσιαστική περιγραφή της προϊστορίας, της γένεσης και της εξέλιξης του Χειμερινού Αθλητικού τουρισμού μέχρι τις μέρες μας.

Η εν λόγω επισκόπηση αρχικά παραθέτει γενικές πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του τουρισμού σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο, τις υποδιαίρεσεις του και το στοχευόμενο κοινό στο οποίο απευθύνεται ο εκάστοτε τουριστικός προορισμός.

Προχωρώντας η ανάλυση της εργασίας, συγκεκριμενοποιείται και εστιάζεται στον Χειμερινό Αθλητικό τουρισμό και στο πως αυτός κατάφερε να μετουσιωθεί από απλή αθλητική συγκέντρωση σε Χειμερινή Ολυμπιακή Διοργάνωση.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα βασικά χειμερινά θέρετρα, τα οποία με τις άρτιες εγκαταστάσεις, τη φήμη και το μαγευτικό τοπίο, στις μέρες μας καταφέρνουν να αποτελέσουν βασικό πόλο έλξης αναρίθμητων αθλητών χειμερινών αθλημάτων αλλά και του ευρύ κοινού. Μεταξύ αυτών το *Stowe*, στο *Vermont των Η.Π.Α.*, το *Chamonix στο Mont-Blanc της Γαλλίας*, το *Zermatt στην Ελβετία* και η ελληνική, φημισμένη Βασιλίτσα, στις ψηλότερες πλαγιές του όρους Λίγγος.

Παράλληλα, η έρευνα εστιάστηκε στην ιστορική καταγραφή της δημιουργίας και εξέλιξης των Ολυμπιακών Αγώνων του Χειμώνα, την ιδέα των οποίων συνέλαβε ο σουηδός στρατηγός και σπόρτσμαν Βίκτωρ Γκούσταβ Μπαλκ (1844-1928).

Το κορυφαίο αυτό αθλητικό ραντεβού των χειμερινών σπορ, διεξάγεται από το 1924 κάθε τέσσερα χρόνια υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ).

Στόχος της παρακάτω έρευνας είναι να καταστεί ο Χειμερινός Αθλητικός Τουρισμός ευρέως γνωστός, μιας και στη χώρα μας, λόγω των ήπιων καιρικών συνθηκών, τα χειμερινά αθλήματα και οι χειμερινοί προορισμοί είναι περιορισμένοι.

Παράλληλα, η εν λόγω εργασία αποσκοπεί στο να αναγνωριστούν, να αναδειχθούν και να «γίνουν πιο εκμεταλλεύσιμα» τα οφέλη αυτής της πολλά υποσχόμενης,

εναλλακτικής μορφής τουρισμού.

Η παρούσα εργασία ανατέθηκε στους τελειόφοιτους Νικόλαο Καραβελάκη και Δημήτρη Κασωτάκη από τον Καθηγητή του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων του Ανώτερου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ηρακλείου, Μιχάλη Ατσαλάκη.

Ηράκλειο, Ιανουάριος 2013

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή στον τουρισμό και ο τουρισμός στην Ελλάδα

1.1 Εισαγωγή στον τουρισμό

Ο τουρισμός είναι ένας πολύ γνωστός και διαδεδομένος τρόπος ψυχαγωγίας, ενώ παράλληλα αποτελεί μια πολύ μεγάλη βιομηχανία και σημαντικότερη πηγή εσόδων για παραδοσιακά τουριστικές χώρες όπως την Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία και την Ελλάδα. Πρόσφατα χάρη στην μεγάλη μείωση του κόστους ταξιδιού, υπάρχουν ανερχόμενοι τουριστικοί προορισμοί όπως Τσεχία, Ουγγαρία, Κροατία, Τουρκία, Αίγυπτος, που προσελκύουν κάθε χρόνο και περισσότερους τουρίστες με όλο τις χαμηλές τιμές και την καλή εξυπηρέτηση.

Τουρισμός είναι η προσωρινή μετακίνηση ανθρώπων είτε μέσα στη χώρα τους (εσωτερικός τουρισμός) είτε σε άλλη χώρα (εξωτερικός τουρισμός), με σκοπό την ψυχαγωγία, την ξεκούραση και την απόκτηση νέων γνώσεων και εμπειριών από τη γνωριμία άλλων τόπων, λαών και πολιτισμών.

(<http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-B106/382/2534,9828/>)

Τουρίστα μπορούμε να θεωρήσουμε κάποιον ο οποίος ταξιδεύει για επαγγελματικούς σκοπούς ή υγείας, όταν καταναλώνει ένα σημαντικό μέρος του χρόνου του ταξιδιού του στην αναψυχή και στην διασκέδαση του. Κάποιος ο οποίος είναι ασθενής και ταξιδεύει για να νοσηλευτεί σε κάποιο άλλο μέρος ή κάπου στο εξωτερικό και σπαταλάει τον χρόνο του αποκλειστικά για την θεραπεία του δεν μπορεί να θεωρηθεί τουρίστας. Άλλη μία περίπτωση στην οποία δεν μπορούμε να θεωρήσουμε κάποιον τουρίστα, είναι όταν ένας οδηγός ο οποίος οδηγεί άρα ουσιαστικά δουλεύει ασταμάτητα για τρεις μέρες περνώντας από διάφορα μέρη. (Ρουπας, Λαλούμης, *Διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων*, 1998:33)

Η προέλευση του όρου τουρισμός είναι Αγγλική και προέρχεται από τον αντίστοιχο αγγλικό όρο TOURING το οποίο προέρχεται από την γαλλική λέξη «TOUR » που σημαίνει γύρος περιοδεία, ταξίδι.

Διακρίσεις τουρισμού

- Εγχώριος τουρισμός (domestic tourism): ο τουρισμός των κατοίκων μίας χώρας όταν αυτοί ταξιδεύουν μόνο εντός αυτής (πχ. ένας Αθηναίος πηγαίνει στην Τρίπολη)
- Εξερχόμενος τουρισμός (outbound tourism): είναι ο τουρισμός κατά τον οποίο οι κάτοικοι μιας χώρας ταξιδεύουν σε μία άλλη χώρα (πχ. ένας Έλληνας που ταξιδεύει στη Γαλλία)
- Εισερχόμενος τουρισμός (inbound tourism): ο τουρισμός των αλλοδαπών οι οποίοι ταξιδεύουν σε δεδομένη χώρα (πχ. ένας Γάλλος που ταξιδεύει στην Ελλάδα)
- Διεθνής τουρισμός (international tourism): το σύνολο του εισερχόμενου και του εξερχόμενου τουρισμού.
- Εσωτερικός τουρισμός (internal tourism): το σύνολο του εγχώριου και του εισερχόμενου τουρισμού
- Εθνικός τουρισμός: (national tourism): το σύνολο του εγχώριου και του εξερχόμενου τουρισμού

(<http://seminarnotes2011.blogspot.gr/>) [Πρόσβαση 18/10/2012]

1.2 Ο τουρισμός στην Ελλάδα

Αναμφισβήτητα ο τουρισμός συμβάλλει καθοριστικά στην οικονομική ανάπτυξη και στη μείωση της ανεργίας μιας χώρας. Ο διεθνής τουρισμός σαν οικονομική δραστηριότητα, επηρεάζει τόσο την οικονομία της χώρας υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών όσο και τους μόνιμους κατοίκους της. Για παράδειγμα στην Ελλάδα δεν είναι τυχαίο ότι συνεισφέρει περίπου το 18% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) αν ληφθούν υπόψη και οι πολλαπλασιαστικές επιδράσεις του στο σύνολο της οικονομίας. Το σύνολο

των εσόδων της χώρας μας από τον τουρισμό είναι μεγαλύτερο από το σύνολο της αξίας των εξαγωγών μας, τόσο προϊόντων όσο και υπηρεσιών, και καλύπτει περίπου το 40% του ελλείμματος του ισοζυγίου των εξωτερικών μας πληρωμών. Στον ελληνικό τουρισμό απασχολούνται άμεσα και έμμεσα περίπου 800.000 εργαζόμενοι, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων δραστηριοποιείται στην περιφέρεια και σε μικρού ή μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις. Η Ελλάδα είναι ένας από τους γνωστούς και αγαπημένους τουριστικούς προορισμούς, παγκοσμίως. . (Από ομιλία του πρόεδρου του ΣΕΤΕ κ. Σ. Ανδρεάδη, Θεσσαλονίκη 26 Μαΐου 2006)

Τα πανέμορφα τοπία της, οι φιλικές και καθαρές της παραλίες και θάλασσες , οι άνθρωποι της το ήπιο κλίμα, η τεράστια ιστορική κληρονομιά, η πασίγνωστη γευστική και υγιεινή μεσογειακή διατροφή καθώς και η δημοφιλής ελληνική φιλοξενία είναι τα πλεονεκτήματα που έχουν καταστήσει τη χώρα έναν από τους πιο ανταγωνιστικούς τουριστικούς προορισμούς στην παγκόσμια αγορά

Αν συγκρίνουμε την Ελλάδα με άλλους τουριστικούς προορισμούς, θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα αποτελέσματα είναι αρκετά θετικά και με προοπτικé βελτίωσης. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (WTO), η Ελλάδα το 2009 ήταν 16η σε επίπεδο διεθνών αφίξεων και 15η σε επίπεδο εσόδων. Επίσης, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (WEF) το 2009, η χώρα μας καταλαμβάνει την 24η θέση μεταξύ 133 χωρών στο Δείκτη Ταξιδιωτικής και Τουριστικής Ανταγωνιστικότητας, ενώ στο Γενικό Δείκτη Ανταγωνιστικότητας καταλαμβάνει μόλις την 71η.

Από αυτά τα στοιχεία μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι ο ελληνικός τουρισμός είναι ένας από τους ελάχιστους τομείς της εθνικής μας οικονομίας, ο οποίος είναι ανταγωνιστικός σήμερα πια σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μετά την επιτυχή διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 στην Αθήνα και την ολοκλήρωση δημιουργίας διαφόρων μεγάλων έργων υποδομής, η Ελλάδα έχει περάσει σε νέα ελπιδοφόρα εποχή. Η άψογη τέλεση και οργάνωση αυτού του μεγάλου αθλητικού γεγονότος, στο οποίο η Ελλάδα άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις στην παγκόσμια κοινότητα, ανέδειξε τις τεράστιες δυνατότητες της χώρας και απέδειξε ότι η Ελλάδα έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη μεγάλων

επιχειρηματιών στη διεθνή τουριστική αγορά και σταδιακά καθιερώνεται ως ιδανική επιλογή-προορισμός για διεξαγωγή μεγαλύτερων ή και μικρότερων συνεδρίων, διεθνών εκθέσεων, άλλων οργανωμένων εκδηλώσεων αλλά και μεγάλων επενδύσεων που εντάσσονται στη βιομηχανία του τουρισμού.

(VisitGreece.gr)http://www.visitgreece.gr/portal/site/eot/menuitem.7f0d4e449429307c12596610451000a0/?vgnnextoid=965e866ff342d110VgnVCM100000460014acRCRD&lang_chosen=el [Πρόσβαση στις 2011-04-26]

Ωστόσο, ο Ελληνικός τουρισμός δεν πρέπει να μένει στα γνωστά πλαίσια και όρια που έχουμε συνηθίσει. Για να μπορέσει ο τουρισμός να γίνει ακόμη μεγαλύτερος και πιο δυνατός στον ανταγωνισμό και να βοηθήσει ακόμη περισσότερο στην οικονομία της χώρας θα πρέπει εκτός από τον παραδοσιακό τουρισμό να αναπτύξει και άλλες μορφές, τις εναλλακτικές, όπως συνεδριακό τουρισμό, αθλητικό τουρισμό, ιατρικό, θρησκευτικό, αγροτουρισμό κ.α.

1.3 Ο Τουρισμός στην Ελλάδα με αριθμούς

Διεθνής αφίξεις στα αεροδρόμια Αθηνών και Ηρακλείου για τα έτη 2009 και 2010

Πηγή: ΣΕΤΕ (Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων)

2009	Αθήνα	Ηράκλειο
Ιανουάριος	170.130	1.760
Φεβρουάριος	125.840	848
Μάρτιος	173.334	2.731
Απρίλιος	254.191	88.100
Μάιος	293.524	249.763
Ιούνιος	359.975	312.811
Ιούλιος	444.541	404.903
Αύγουστος	419.813	423.124
Σεπτέμβριος	363.317	312.292
Οκτώβριος	254.002	149.739
Νοέμβριος	152.791	4.856
Δεκέμβριος	129.353	1.147
Σύνολο	3.140.811	1.952.074

2010	Αθήνα	Ηράκλειο
Ιανουάριος	159.382	1.704
Φεβρουάριος	120.687	904
Μάρτιος	175.075	8.850
Απρίλιος	235.026	63.007
Μάιος	286.263	245.987
Ιούνιος	328.410	305.571
Ιούλιος	406.531	412.517
Αύγουστος	412.338	425.197
Σεπτέμβριος	334.065	324.946
Οκτώβριος	270.903	142.092
Νοέμβριος	150.174	2.133
Δεκέμβριος	117.719	1.643
Σύνολο	2.996.573	1.934.551

Τουριστικές εισπράξεις 2000 – 2010

Πηγή (ΣΕΤΕ)

Έτος	Εκατομμύρια Ευρο	Μεταβολές
2000	10.061,20	-
2001	10.579,90	5,16%
2002	10.284,70	-2,79%
2003	9.495,30	-7,68%
2004	10.347,80	8,98%
2005	10.729,50	3,69%
2006	11.356,70	5,85%
2007	11.319,20	-0,33%
2008	11.635,90	2,80%
2009	10.400,20	-10,62%
2010	9.611,30	-7,59%

Κεφάλαιο 2: Μορφές τουρισμού

2.1 Μαζικός τουρισμός

Ο μαζικός τουρισμός υπάρχει όχι όταν ο αριθμός των τουριστών αυξάνεται αλλά όταν οι τουρίστες ανισοκατανέμονται στο χρόνο και στο τόπο. Ο μαζικός τουρισμός είναι μια σχετικά νέα ιδέα, που προήλθε από την μεγάλη άνοδο των εισοδημάτων μετά την Βιομηχανική Επανάσταση. Πριν από αυτή, τα ταξίδια πολιτιστικού ή ψυχαγωγικού χαρακτήρα ήταν αποκλειστικό προνόμιο λίγων εκλεκτών περιηγητών, συνήθως αριστοκρατών. Σήμερα, ο μαζικός τουρισμός είναι απευκταίος λόγω των δυσμενών επιπτώσεων που προκαλεί στο φυσικό περιβάλλον αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο. Η παγκόσμια τάση σήμερα είναι ο τουρισμός να είναι φιλικός ως προς τον άνθρωπο και ως προς το φυσικό περιβάλλον. Μορφές τουρισμού όπως ο αγροτουρισμός, ο περιηγητικός τουρισμός, ο πολιτιστικός τουρισμός, ο συνεδριακός τουρισμός αλλά και ο τουρισμός των πόλεων (city breaks) θεωρούνται σήμερα οι μορφές που θα πρέπει να επικρατήσουν προκειμένου η τουριστική ανάπτυξη να καταστεί βιώσιμη καθώς και να καταπολεμηθεί η εποχικότητα. (*Τερζάκης Δημήτρης*.

<http://www.rethimno.gr/el/tourism/article.php?n=336> [Πρόσβαση 26-04-2011]

Διαφορές Μαζικού και εναλλακτικού τουρισμού

Σύμφωνα με διάφορους μελετητές, η πλειοψηφία των αρνητικών συνεπειών προκύπτει από τον μαζικό τουρισμό για το λόγο ότι συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό τουριστών, απαιτεί μεγάλης κλίμακας επενδύσεις και λιγότερη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας στην αναπτυξιακή διαδικασία.

Ο μαζικός τουρισμός μπορεί να θεωρηθεί μια παλιομοδίτικη μορφή τουρισμού, μιας και χαρακτηρίζεται για την μικρή ευαισθησία του στους εγχώριους

πλουτοπαραγωγικούς πόρους εξαιτίας του εντατικού τύπου τουριστικής ανάπτυξης και συμπεριφοράς των τουριστών που προσελκύνονται από φθηνές αγοραστικές επιλογές.

Από την άλλη, ο εναλλακτικός τουρισμός εμπεριέχει αξίες, σεβόμενος το περιβάλλον, τα πολιτισμικά μνημεία και τις παραδόσεις του κάθε τόπου. Δημιουργεί περισσότερες ευκαιρίες για τον ντόπιο πληθυσμό ενώ ταυτόχρονα ελαχιστοποιεί τις αρνητικές επιδράσεις προσδίδοντας ιδιαίτερο ενδιαφέρον στους πόρους που διαθέτει ένας προορισμός και στις επιθυμίες πεπειραμένων ταξιδιωτών που θέλουν να βιώσουν αυθεντικές εμπειρίες .

Κυριότερες διαφορές μαζικού και εναλλακτικού τουρισμού

Μαζικός τουρισμός	Εναλλακτικός τουρισμός
Παθητικός	Ενεργητικός
Οργανωμένος	Μεμονωμένος
Ποσοτικός	Ποιοτικός
Περιβαλλοντική μόλυνση	Σεβασμός στο περιβάλλον
Εμπορευματοποίηση	Κουλτούρα και ανάπτυξη

Ο τουρισμός πια είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο, η ανάπτυξη του οποίου επιταχύνθηκε από το 1950 και μετά. Παρακάτω παραθέτονται μερικοί από τους λόγους οι οποίοι συνέβαλαν στην ανάπτυξη του τουρισμού :

- Η συνεχώς αυξανόμενη αστικοποίηση του πληθυσμού. Οι άνθρωποι που ζουν σε

μεγάλα αστικά κέντρα, κουρασμένοι πια από τους ρυθμούς της πόλης έχουν την ανάγκη της επαφής με τη φύση και αναζητούν λίγη ξεκούραση και ηρεμία.

- Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου ζωής, που παρέχει τη δυνατότητα εξόδων για αναψυχή.
- Η βελτίωση των συγκοινωνιών ειδικά των αεροπορικών, αφού το αεροπλάνο είναι το κύριο συγκοινωνιακό μέσο για τον εξωτερικό κυρίως τουρισμό και οι τιμές των εισιτηρίων οι οποίες έχουν γίνει πιο προσιτές.

Ο τουρισμός αποτελεί σημαντική πηγή πλούτου για κάθε χώρα, και αυτός είναι ο λόγος που κάθε κυβέρνηση προσπαθεί με έργα και αποφάσεις να τον ενισχύσει κατασκευή ενός νέου μουσείου, κατασκευή ενός νέου αεροδρομίου κτλ. Τα έσοδα μιας χώρας από τον τουρισμό δεν εξαρτώνται μόνο από τον αριθμό των τουριστών που την επισκέπτονται, αλλά και από την οικονομική τους κατάσταση, αν δηλαδή έχουν υψηλό εισόδημα ή όχι. Ο αριθμός, το ύψος του εισοδήματος και η προέλευση των τουριστών που δέχεται μια χώρα εξαρτώνται από αρκετούς παράγοντες, όπως:

- Τη γεωγραφική θέση της (π.χ. η Ελβετία και η Αυστρία, που προσφέρονται για χειμερινό τουρισμό όπως θα δούμε και παρακάτω στην εργασία, βρίσκονται στο κέντρο της Ευρώπης και πάνω σε συγκοινωνιακούς άξονες οι οποίοι ενώνουν τη βόρεια με τη νότια Ευρώπη, υπερτερώντας έτσι έναντι άλλων χωρών με παρόμοιο φυσικό τοπίο).
- Το κόστος ζωής (ακριβές ή φθηνές τιμές υπηρεσιών και προϊόντων).
- Το κλίμα.
- Το φυσικό περιβάλλον.
- Την ύπαρξη αρχαιοτήτων και μεγάλης ιστορίας.
- Τις συγκοινωνιακές υποδομές της.
- Την οργάνωση των τουριστικών υπηρεσιών της (π.χ. συμπεριφορά του προσωπικού και γνώση ξένων γλωσσών από αυτό, ποιότητα των φαγητών στα εστιατόρια, καθαριότητα των ξενοδοχειακών χώρων κτλ.)

2.2 Εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Η μαζική ανάγκη που παρατηρήθηκε για την εξειδίκευση του τουριστικού προϊόντος εν γένει, η οποία αποτελεί και απόρροια των νέων τάσεων και επιθυμιών εξειδικευμένου κοινού, οδήγησε στη δημιουργία ολοκληρωμένων τουριστικών

υπηρεσιών.

Οι «ειδικές» αυτές μορφές τουρισμού στηρίζονται σε οικολογικά ανεκτές και ήπιες δραστηριότητες και η αρχική τους δημιουργία στηρίχθηκε στην αντιμετώπιση των δυσμενών κοινωνικό-περιβαλλοντικών επιπτώσεων του μαζικού τουρισμού μέχρι τη δεκαετία του 70. Στη βιβλιογραφία προσδιορίζονται 90 περίπου μορφές τουρισμού συνολικά, κύριες (επικρατούσες σε ένα τόπο) και εναλλακτικές.

Πιο συγκεκριμένα, ο Εναλλακτικός Τουρισμός «ήρθε» να δώσει λύσεις σε καιρία προβλήματα που άρχισε να εμφανίζει ο μαζικός τουρισμός παγκοσμίως, όπως την εποχικότητα. Έτσι, οι αρμόδιοι για τον τουριστικό κλάδο φορείς καθώς και οι πολιτικές εξουσίες των κρατών, αναπτύσσουν ακόμη και σήμερα ποικίλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού, προκειμένου να δώσουν διέξοδο στα αδιέξοδά τους. (Εισαγωγή στον Τουρισμό, Ν. Ηγουμενάκης, Κ. Κραβαρίτης, Π. Λύτρας, Interbooks, 1998)

Μιλώντας βάση ιστορικών στοιχείων, το τουριστικό φαινόμενο άνησε ουσιαστικά μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Υπό τον τίτλο του μαζικού τουρισμού, αναπτύχθηκε από τα τέλη της δεκαετίας του 50 η τουριστική βιομηχανία, συμβάλλοντας έτσι καθοριστικά στην επίτευξη μεγάλων κοινωνικών αλλά και οικονομικών αλλαγών στις χώρες υποδοχής τουριστών. Με τον όρο δε Μαζικός τουρισμός εννοείται η ανισομερής κατανομή τουριστών στο χρόνο και τον τόπο, όπως π.χ. κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου στους παραλιακούς προορισμούς, αποστερώντας τους τόπους αυτούς από τους πόρους τους, συχνά οριστικά και μη αναστρέψιμα.

Όσον αφορά στα πρώτα βήματα του εναλλακτικού τουρισμού, αυτά άρχισαν το 1960 στις ΗΠΑ με πρώτες μορφές τον αγροτουρισμό, τον ιαματικό και τον επαγγελματικό. Μετά το 1970 πολλές ομάδες ανθρώπων ανάμεσα τους οικολόγοι, ερευνητές τουρισμού και περιβαλλοντικές οργανώσεις προσπάθησαν να πάρουν κάποια προστατευτικά μέτρα και αναζητήθηκαν πιο φιλικές και ήπιες προς το περιβάλλον μορφές τουρισμού. Έτσι, αναπτύσσονται ο περιπατητικός τουρισμός και επισημοποιείται από την ΕΕ μετά τη χάραξη και σήμανση 8 ευρωπαϊκών μονοπατιών (E1 – E8). Λίγο αργότερα καθιερώθηκαν ο τουρισμός παραχείμανσης (αποφυγή χειμώνα, για ηλικιωμένους και συνταξιούχους), ο κοινωνικός τουρισμός και ο τουρισμός ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Σήμερα γίνεται φανερό ότι οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού προσφέρουν μεγαλύτερη ποικιλία επιλογών στον επισκέπτη, δίνοντας του παράλληλα τη δυνατότητα εναλλαγής παραστάσεων σε συνδυασμό με τη διασκέδαση, την εργασία την ψυχαγωγία ή την εκπαίδευση. Με τον τρόπο αυτό ο επισκέπτης μένει πλήρως ικανοποιημένος με το τουριστικό προϊόν που του έχει προσφερθεί, αναπτύσσοντας το συναίσθημα των ολοκληρωμένων διακοπών. Περίπου 35 εκατ. Ευρωπαίων τουριστών ενδιαφέρονται σήμερα για εναλλακτικές μορφές τουρισμού και ο ετήσιος ρυθμός αύξησης αυτού του αριθμού ξεπερνά το 20% .

Η φιλοσοφία του εναλλακτικού τουρισμού συνοψίζεται στην ταυτόχρονη ικανοποίηση και ευχαρίστηση του επισκέπτη με την παράλληλη ικανοποίηση των αναγκών των ντόπιων και στη δυνατότητα των χωρών στις οποίες υπάρχουν οι τουριστικοί προορισμοί να παίρνουν αυτές τις αποφάσεις της τουριστικής ανάπτυξης, βάση των δικών τους τουριστικών πολιτικών και την αποφυγή καθοδήγησης από τους μεγάλους τουριστικούς επιχειρηματίες όπως τουριστικούς πράκτορες και ξενοδόχους που συνήθως εξυπηρετούν πολυεθνικά ή ίδια οφέλη.

(<http://www.neo.gr/modules.php?name=News&file=print&sid=6721> (Πρόσβαση 27-01-2012).

Η προσπάθεια περιορισμού του μαζικού τουρισμού και αναβάθμισης του εναλλακτικού τουρισμού καταβάλλεται όπως αναφέρθηκε τόσο από τις διάφορες ευαισθητοποιημένες ομάδες πληθυσμού όσο και από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, την ΕΕ, τους εθνικούς τουριστικούς φορείς, κλπ. http://www.itr.si/javno/youth_farm/el/non-agric-activities4.html {Πρόσβαση 26-04-2011}.

Εν κατακλείδι, ως εναλλακτικές μορφές τουρισμού θεωρούμε τις πρωτότυπες σε γενικές γραμμές εκφάνσεις της τουριστικής δραστηριότητας, οι οποίες προχωρούν πέρα από τον κλασικό τουρισμό αναψυχής και οι οποίες σχετίζονται με τα ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά μιας περιοχής ενώ σε μερικές μορφές υπάρχει έντονο το στοιχείο της περιπέτειας. Σκοπός τους είναι η καθολική και πλήρης εκμετάλλευση των παραδοσιακών μορφών τουρισμού και κυρίως η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου σε 12 μήνες.

Κύρια χαρακτηριστικά τους δε είναι η αναζήτηση της αυθεντικότητας και της επαφής με τη φύση, η άρνηση των απρόσωπων τουριστικών πακέτων, η αποφυγή των κοσμικών παραλιών, ο συνδυασμός των διακοπών με την προσφορά εθελοντικής εργασίας, η προσέλκυση τουριστών με ειδικά ενδιαφέροντα, η προστασία του περιβάλλοντος και η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Διακρίσεις εναλλακτικού τουρισμού

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού είναι πάρα πολλές σε αριθμό και φυσικά θα ήταν αδύνατον να αναπτυχθούν όλες στα πλαίσια αυτής της εργασίας.

Ωστόσο, παρακάτω θα αναφερθούν μερικές από τις κυρίες εναλλακτικές μορφές τουρισμού

- Γενικός τουρισμός
- Μορφωτικός τουρισμός
- Τουρισμός Εκθέσεων
- Τουρισμός Υγείας
- Τουρισμός Άθλησης
- Τουρισμός Πόλης
- Συνεδριακός τουρισμός
- Τουρισμός Περιπέτειας
- Οικογενειακός Τουρισμός
- Τουρισμός τρίτης ηλικίας
- Τουρισμός χειμερινών σπορ
- Τουρισμός παραχείμασης

- Ορεινός τουρισμός
- Αγροτουρισμός
- Θαλάσσιος
- Χρονομεριστικός τουρισμός
- Θρησκευτικός τουρισμός
- Επιλεκτικός τουρισμός
- Τουρισμός κινήτρων
- Οικολογικός τουρισμός
- Λαϊκός τουρισμός
- Κοσμοπολίτικος τουρισμός
- Κοινωνικός τουρισμός
- Τουρισμός αναπήρων

Είναι φανερό ότι οι μορφές αυτές δεν μπορούν να αντικαταστήσουν το μαζικό τουρισμό, με την έννοια του παραθαλάσσιου μαζικού τουρισμού. Παρόλα αυτά δρουν συμπληρωματικά προς αυτόν, συμβάλλοντας στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των περιοχών της περιφέρειας. (Ηγουμενάκης Ν. Τουριστική Οικονομία, Τόμος Α΄, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1997, σελ. 157):

Το "τουριστικό σύμπλεγμα του Ανταίου"

Η τάση του ανθρώπου να επαναπροσδιορίσει τη σχέση του με τη φύση, όταν εκδηλώνεται με τη μορφή τουριστικής δραστηριότητας, ονομάζεται στην

ψυχολογία "τουριστικό σύμπλεγμα του Ανταίου". Ο μύθος αναφέρει ότι ο Ανταίος γίγαντας της μυθολογίας, γιος του Ποσειδώνα και της Γαίας. Νικούσε κάθε αντίπαλο του στην πάλη, αντλώντας δύναμη από την επαφή του με τη γη. Ηττήθηκε και σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια πάλης του με τον Ηρακλή. Ο Ανταίος έχασε τη δύναμή του, όταν ο Ηρακλής τον κράτησε ψηλά, έτσι ώστε να μην ακουμπά στη γη.

Ο μύθος αυτός συμβολίζει την άρρηκτη σχέση της ύπαρξης του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον και την "αναγέννηση" που του προσφέρει η επαφή του με αυτό.

2.3 Αθλητικός τουρισμός

Είναι το κομμάτι των εναλλακτικών μορφών που θα μας απασχολήσει περισσότερο στην εργασία μας. Ο Αθλητικός Τουρισμός είναι μια από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού η οποία μας δίδει την ευκαιρία να επενδύσουμε σε μία τεράστια δυναμική αγορά στόχο αλλά και ταυτόχρονα να επιτύχουμε μια προστιθέμενη αξία στο τουριστικό μας προϊόν μέσω της ανάπτυξης, της διαφοροποίησης και της αναβάθμισης του. Σύμφωνα με αυτό τον ορισμό, αρκεί η γενεσιουργός αιτία πραγματοποίησης του ταξιδιού, καθώς και η δράση του τουρίστα στον τόπο διαμονής να σχετίζεται με τον αθλητισμό. Για να θεωρηθεί κάποιος αθλητικός τουρίστας, θα πρέπει να ταξιδεύει είτε για εργασία είτε για αναψυχή, με στόχο να συμμετάσχει παθητικά ή ενεργητικά με οργανωμένο και ανεξάρτητο τρόπο σε μεμονωμένα ή πολλαπλά αθλήματα.

Με βάση αυτό τον ορισμό, αθλητικός τουρίστας μπορεί να θεωρηθεί και ο κοινός τουρίστας του ξενοδοχείου διακοπών, που όμως επιλέγει το θέρετρο γιατί παρέχει τις απαραίτητες αθλητικές υποδομές και προγράμματα στα οποία είναι διατεθειμένος να αφιερώσει ένα σημαντικό τμήμα του χρόνου του

Οι τουρίστες που εντάσσονται στον αθλητικό τουρισμό ανήκουν σε 7 κατηγορίες ανάλογα με τον βαθμό εμπλοκής τους στην αθλητική δραστηριότητα και είναι:

1. Οι πρωταθλητές.
2. Οι αθλητές.
3. Οι νέοι αθλητές.
4. Οι «ερασιτέχνες» αθλητές.
5. Τουρίστες οι οποίοι αθλούνται συχνά.
6. Τουρίστες οι οποίοι αθλούνται όταν ταξιδεύουν.
7. Οι θεατές

Οι μορφές που μπορεί να συναντήσει κανείς στην Ελλάδα είναι: Προπονητικός τουρισμός με επαγγελματικές ομάδες. Εδώ συγκαταλέγονται οι επαγγελματίες, ομάδες ή αθλητές και όλοι οι παράγοντες - συνοδοί κ.λ.π. που έρχονται για εγκλιματισμό ή προπόνηση σε έναν προορισμό και δημιουργούν

τουριστική κίνηση. Αυτό συμβαίνει συνήθως έναν χρόνο πριν από ένα σημαντικό αθλητικό γεγονός στον προορισμό όπου έχει προγραμματιστεί ή σε άλλο προορισμό με παρόμοιες κλιματολογικές κυρίως συνθήκες. Η ανάπτυξη αυτής της μορφής προϋποθέτει:

- * Έρευνα και εκτίμηση αναγκών
- * Εξασφάλιση προδιαγραφών και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό μάρκετινγκ
- * Επενδύσεις σε ειδικές υποδομές - κύριες και βοηθητικές
- * Εκπαίδευση λειτουργών και διαρκή τεχνική υποστήριξη
- * Επαναπροσδιορισμό αναγκών και θέσεων

Παρακολούθηση - θέαση γεγονότων.

Φίλαθλοι επισκέπτες που σκοπό τους έχουν την παρακολούθηση του αθλητικού γεγονότος, δημιουργούν τουριστική δραστηριότητα.

Συμμετοχή σε μεγάλα γεγονότα.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μικρότερης έκτασης αθλητικά γεγονότα, όπως οι μαραθώνιοι πόλεων, τα τοπικά αθλητικά τουρνουά, οι πολυήμερες εκδηλώσεις υπαίθριων δραστηριοτήτων, οι δρόμοι προσανατολισμού στα δάση, όπου η συμμετοχή είναι συνήθως ανοιχτή και μαζική, κ.α.

Υπαίθριες δραστηριότητες.

Αφορά σε εκδρομές του σαββατοκύριακου, κυρίως ανθρώπους της πόλης, που εξορμούν για πολλαπλά σπορ και οίκο-πολιτιστικές δραστηριότητες. Συνήθως πηγαίνουν σε προστατευόμενες φυσικές περιοχές για σκι και ορειβασία σε χειμερινά θέρετρα το χειμώνα ή για μπάνιο, σέρφ κ.λπ. σε παραθαλάσσια θέρετρα το καλοκαίρι.

Αθληση - ψυχαγωγία ξενοδοχείων.

Ο αθλητισμός αναψυχής ή αθλητική αναψυχή αφορά στις ειδικές δραστηριότητες που διοργανώνουν οι μεγάλες κυρίως ξενοδοχειακές μονάδες. Στην Ελλάδα συνδυάζεται σε μεγάλο ποσοστό με πολιτιστικές, επιμορφωτικές αλλά και περιβαλλοντικές δραστηριότητες. Δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν ενεργητικά άτομα διάφορων ηλικιών, των οποίων όμως η ενασχόληση δεν εμπίπτει στις κατηγορίες του επαγγελματικού και ερασιτεχνικού αθλητισμού .

Στην Ελλάδα αναπτύσσονται αρκετές εταιρίες που ασχολούνται με τον

αθλητικό τουρισμό όπως:

- α) Εταιρείες υπαίθριων δραστηριοτήτων, με μεγάλη πρόοδο και υιοθέτηση συστημάτων συνεργασίας franchising.. Επίσης εταιρείες που ειδικεύονται σε ταξίδια κινήτρων και σε εταιρικά ταξίδια για στελέχη επιχειρήσεων.
- β) Εταιρείες θαλάσσιων σπορ και αθλημάτων περιπέτειες (λειτουργούν εποχικά με άδεια από το Λιμεναρχείο και εξυπηρετούν τις ανάγκες των παραθεριστών και πελατών ξενοδοχείων).
- γ) Λουτροπόλεις και ξενοδοχεία με κέντρα θαλασσοθεραπείας, όπου λειτουργούν εξοπλισμένα γυμναστήρια με ειδικευμένο προσωπικό.
- δ) Εταιρείες που εκπονούν προγράμματα φιλοξενίας και προετοιμασίας ομάδων και αθλητών. Επίσης προπονητικά κέντρα, κ.α. Ο αθλητικός τουρισμός καταλαμβάνει μια κύρια θέση στην στρατηγική των χωρών στην προσέλκυση αθλητικών γεγονότων όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες ή το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου. Έτσι η Αυστραλία διέθεσε 1,7 δισ. δολάρια της κυβέρνησης για τους Ολυμπιακούς το 2000 και σαν ανταμοιβή κέρδισε για τα επόμενα 10 χρόνια έναν τεράστιο αριθμό τουριστών, που επισκέφτηκαν την χώρα. Μάλιστα, η διοργάνωση των Ολυμπιακών οδηγεί μία χώρα και σε περαιτέρω βελτιώσεις των υποδομών της, όπως για παράδειγμα του συστήματος μεταφορών, και κυρίως των αερομεταφορών, αλλά και στον καθαρισμό της πόλης. (http://tzoumerka-murgia.gr/site/index.php?option=com_content&view=article&id=113&Itemid=128&lang=el)

Ο αθλητικός τουρισμός παθιάζει και προσελκύει πολύ κόσμο, είναι πολυέξοδος, αλλά προσφέρει και μοναδικές, αξέχαστες εμπειρίες όχι μόνο στους θεατές των εκδηλώσεων αλλά και σε όλους τους συμμετέχοντες. Το άμεσο όφελος για έναν τόπο, που διοργανώνει αγώνες φαίνεται γρήγορα και είναι σε μετρητά, ενώ το έμμεσο όφελος, που είναι και μεγαλύτερο, φαίνεται μετά από αρκετά χρόνια, αφού όλο και περισσότεροι τουρίστες επισκέπτονται την περιοχή. Ο αθλητικός τουρισμός είναι ένα εργαλείο, το οποίο αν χρησιμοποιηθεί σωστά μπορεί να αποφέρει μεγάλα κέρδη, να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, ακόμη και να συνεισφέρει στην πολιτιστική κουλτούρα των ανθρώπων.

Τα οικονομικά οφέλη του αθλητικού τουρισμού από δύο δραστηριότητες στην Ελλάδα:

1η Δραστηριότητα: 25ος Κλασικός Μαραθώνιος Αθηνών, 4/11/2007.

9.000 αθλητικοί τουρίστες (δρομείς και συνοδοί) ήρθαν στην Αθήνα με βασικό κίνητρο τη συμμετοχή και την παρακολούθηση των εκδηλώσεων της διοργάνωσης ξοδεύοντας περίπου 8.000.000 € για όλες τους τις ανάγκες κατά τη διάρκεια της 5ήμερης κατά μέσο όρο παραμονής τους (δεν συμπεριλαμβάνονται τα αεροπορικά έξοδα μετακίνησης).

2η Δραστηριότητα: 3ος Αχίλλειος Αγώνας Δρόμου, Κέρκυρα, 25/5/2008.

Ο Αχίλλειος Δρόμος 12 χλμ. διοργανώθηκε στην Κέρκυρα το 2008 για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, γεγονός το οποίο δείχνει ότι αρχίζει να καθιερώνεται. Οι συμμετοχές των δρομέων αυξάνονται κάθε χρόνο.

Οι δρομείς συνοδεύονται, κατά μέσο όρο, από 1 έως 2 συνοδούς. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για να γίνει κατανοητή η προστιθέμενη αξία των αθλητικών τουριστών. Σε απόλυτους αριθμούς ταξίδεψαν 85 δρομείς συνοδευόμενοι από 85 έως 170 συνοδούς, δηλαδή έχουμε από 170 έως 255 αθλητικούς τουρίστες. Κατά τη διάρκεια της 2ήμερης παραμονής τους στην Κέρκυρα, οι αθλητικοί τουρίστες ξόδεψαν από 68.000 € έως 102.000 €, γεγονός το οποίο προτρέπει στην αναβάθμιση της διοργάνωσης.

Οικονομικά συμφέροντα αθλητικού τουρισμού

Μέχρι το 2011 τα έσοδα από τα ταξίδια και τον τουρισμό αναμένεται να αποτελούν το 10% του Παγκόσμιου Εγχώριου Προϊόντος, σύμφωνα με την νέα έρευνα του SPORTBUSINESS GROUP. Οι οικονομίες των πόλεων, των περιοχών, ακόμη και των χωρών σε όλο τον κόσμο δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα αθλητικά δρώμενα και πολλές φορές επιδιώκουν να γίνονται οι επίσημοι υποστηρικτές τους, καθώς τα έσοδα για μία πόλη, που διοργανώνει μια αθλητική εκδήλωση (ποδοσφαίρου, ράγκμπι, κρίκετ, σκι, κ.α.) είναι τεράστια και απορρέουν από τα χιλιάδες άτομα, που παρακολουθούν τις εκδηλώσεις. Σε πολλές μάλιστα χώρες, μέχρι και το 25% των εσόδων του τουριστικού κλάδου προέρχεται από τον αθλητικό τουρισμό.

Ο αθλητικός τουρισμός θεωρείται σύγχρονο φαινόμενο σε αντίφαση με τη διαχρονικά στενή σχέση μεταξύ αθλητισμού και τουρισμού. Ο λόγος είναι ότι μόλις τα τελευταία χρόνια άρχισε να αντιμετωπίζεται ως αυτόφωτο κομμάτι της τουριστικής και της αθλητικής βιομηχανίας αλλά και να αποκτά ακαδημαϊκή οντότητα.

Συνδυάζοντας δυο από τις πλέον δημοφιλείς δραστηριότητες ο αθλητικός τουρισμός κατάφερε να προσελκύσει σημαντικό αριθμό ενδιαφερομένων αποκτώντας την αντίστοιχη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική σημασία. Παράλληλα, οι παραγωγοί της τουριστικής βιομηχανίας οι οποίοι ανέκαθεν αναζητούσαν νέους τομείς επέκτασης των δραστηριοτήτων τους διέκριναν νωρίς τα οικονομικά κυρίως οφέλη του αθλητικού τουρισμού και προχώρησαν σε σημαντικές επενδύσεις. Ως συνέπεια, ο αθλητικός τουρισμός χαρακτηρίζεται από γοργό ρυθμό ανάπτυξης, μεγάλες δυνατότητες εξέλιξης και από το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που δημιουργεί σε όλους τους εμπλεκόμενους στο τουριστικό κύκλωμα, παραγωγούς και καταναλωτές.

Αθλητικός τουρισμός και ανάπτυξη

Πολλοί συγγραφείς ορίζουν την έννοια του αθλητικού τουρισμού ως όλες τις μορφές ενεργητικής και παθητικής ανάμιξης σε αθλητικές δραστηριότητες όπου η συμμετοχή είναι τυχαία ή οργανωμένη και γίνεται για επαγγελματικούς ή μη λόγους με προϋπόθεση τη μετακίνηση μακριά από τον τόπο διαμονής και εργασίας.

Είναι φανερό ότι ο αθλητικός τουρισμός αποτελεί ένα ιδιαίτερα σύνθετο και ευρύ φαινόμενο. Για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού υπάρχει η ανάγκη για διευρυμένη υψηλής ποιότητας υποδομής σε διάφορους τομείς υποστήριξης, οι οποίοι είναι το φυσικό περιβάλλον, οι υπηρεσίες, η διασκέδαση, οι μεταφορές, το τεχνητό περιβάλλον, η στέγαση, η πολιτιστική κληρονομιά, οι οργανισμοί και οι κατασκευασμένες διευκολύνσεις.

Στο χώρο του αθλητικού τουρισμού, οι πρώτες προσπάθειες για την επίτευξη της ανάπτυξης του έγιναν με τη μορφή σεμιναρίων, διαλέξεων και μαθημάτων που προσέφεραν διάφορα ιδρύματα κυρίως στις Η.Π.Α. και στον Καναδά χωρίς όμως να υπάρχει εκπαίδευση πανεπιστημιακού επιπέδου. Το 1998 παρουσιάστηκε για πρώτη φορά πρόγραμμα σπουδών αθλητικού τουρισμού από το πανεπιστήμιο του Luton στη Μεγάλη Βρετανία με την καθιέρωση πανεπιστημιακού τίτλου σπουδών.

Στην Ελλάδα ο αθλητικός τουρισμός δεν υφίσταται ως θεσμοθετημένο γνωστικό αντικείμενο. Έτσι δεν υπάρχουν σπουδές αθλητικού τουρισμού πολύ περισσότερο δεν υφίστανται μεταπτυχιακά προγράμματα. Στα Ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα υπάρχουν μαθήματα σχετικά με τον αθλητικό τουρισμό ή ειδικότητες.

Μια νέα ερευνητική μονάδα με τίτλο "Διεθνές Συμβούλιο Αθλητικού Τουρισμού - Ερευνητική Μονάδα Ελλάδος" δημιουργήθηκε πρόσφατα στο Τ.Ε.Ι. Κρήτης, μετά την επικύρωση της συμφωνίας συνεργασίας - προσχώρησης της μονάδας στο Συμβούλιο. Πρόκειται για την τρίτη ερευνητική μονάδα στον κόσμο για το Διεθνές Συμβούλιο Αθλητικού Τουρισμού (οι άλλες δύο βρίσκονται στον Καναδά και στην Ινδονησία).

Το Μάιο του 2000 ιδρύθηκε η Ερευνητική Μονάδα Ελλάδος (R.U.-GR.) του Διεθνούς Συμβουλίου Αθλητικού Τουρισμού (S.T.I.C.). Τον Σεπτέμβριο του 2000 ανακοινώθηκε και επικυρώθηκε η συμφωνία συνεργασίας - προσχώρησης της Ερευνητικής Μονάδας Ελλάδος στο Διεθνές Συμβούλιο Αθλητικού Τουρισμού. Έτσι λοιπόν η Ερευνητική Μονάδα Ελλάδος είναι η τρίτη Ερευνητική Μονάδα στον κόσμο για το Διεθνές Συμβούλιο Αθλητικού Τουρισμού. Ο κύριος σκοπός της Ερευνητικής Μονάδας Ελλάδος είναι η ανάπτυξη του Αθλητικού Τουρισμού ως πεδίο ερευνητικής, ακαδημαϊκής, επαγγελματικής και επιχειρηματικής ενασχόλησης. Ο κύριος σκοπός της Ερευνητικής Μονάδας Ελλάδος είναι η ανάπτυξη του Αθλητικού Τουρισμού ως πεδίο ερευνητικής, ακαδημαϊκής, επαγγελματικής και επιχειρηματικής ενασχόλησης.

Επιμέρους στόχοι σύμφωνα και με το συμβόλαιο που υπεγράφη μεταξύ της Ερευνητικής Μονάδας Ελλάδος και του Διεθνούς Συμβουλίου Αθλητικού Τουρισμού είναι: Η ενασχόληση με πάσης φύσης ερευνητικά προγράμματα και μελέτες που εμπίπτουν στο γνωστικό πεδίο του αθλητικού τουρισμού και που μπορεί όμως να σχετίζονται και με παρεμφερή γνωστικά αντικείμενα.

1. Η ανάπτυξη και διεξαγωγή έργων και μελετών συμβουλευτικού χαρακτήρα.
2. Η ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης σε επίπεδο προπτυχιακό καθώς και μεταπτυχιακό, είτε αυτόνομα είτε σε συνεργασία με δημόσια και ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού.
3. Η ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης και συνεργασία με αντίστοιχους φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού.
4. Η ανάληψη και εκτέλεση προγραμμάτων που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και άπτονται του γνωστικού αντικείμενου του αθλητικού τουρισμού. Τέτοια προγράμματα μπορεί να αφορούν και τους Ολυμπιακούς αγώνες. Επίσης, η ανάληψη τέτοιων προγραμμάτων μπορεί να υλοποιηθεί με τη μέθοδο της "πίτας" σε συνεργασία με το Διεθνές Συμβούλιο Αθλητικού Τουρισμού και τις άλλες του ερευνητικές μονάδες.

Τέλος, μετά από έγγραφη συγκατάθεση και συμφωνία με το Διεθνές Συμβούλιο Αθλητικού Τουρισμού η Ερευνητική Μονάδα Ελλάδος μπορεί να προχωρήσει στη δημιουργία εταιρίας ή εταιριών, ή να συμμετάσχει σε εταιρικά σχήματα, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που δραστηριοποιούνται στους τομείς του τουρισμού, του αθλητισμού και του πολιτισμού και που αντικείμενό τους είναι η οργάνωση εκδηλώσεων, η δημιουργία προγραμμάτων αναψυχής, τουρισμού, ελεύθερου χρόνου, πολιτισμού και αθλητισμού, η αναζήτηση, επιλογή και διακίνηση προσωπικού, η εισαγωγή και εξαγωγή προϊόντων, το ηλεκτρονικό εμπόριο, η κατασκευή και στη συνέχεια εκμετάλλευση κάθε είδους εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, η σύσταση μέσω μαζικής ενημέρωσης, η διενέργεια ερευνών αγοράς, η παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικού χαρακτήρα, η δημιουργία πάσης φύσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η ανάπτυξη πάσης φύσης εμπορικών, βιομηχανικών και τεχνολογικών δραστηριοτήτων και τη διενέργεια πάσης φύσης επενδύσεων

2.4 Άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού

Μορφωτικός τουρισμός

Σκοπός αυτού του είδους τουρισμού είναι η συμμετοχή σε πολιτιστικές γενικά εκδηλώσεις όπως επίσκεψη σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία, συναυλίες, σεμινάρια πχ γλωσσολογίας κλπ

Τουρισμός εκθέσεων

Πρόκειται για μια συνεχώς αναπτυσσόμενη μορφή τουρισμού στην οποία υπάγονται όλα τα είδη εκθέσεων που οργανώνονται συνήθως σε μεγάλα αστικά κέντρα δίνοντας την ευκαιρία στους επισκέπτες να συνδυάσουν την επαγγελματική τους ενημέρωση με κάποια άλλη μορφή τουρισμού.

Τουρισμός υγείας

Στη χώρα μας ο τουρισμός υγείας είναι συνυφασμένος με τον ιαματικό τουρισμό και τις επισκέψεις ηλικιωμένων ως επί το πλείστον σε ιαματικά λουτρά. Η κατάσταση όμως δεν είναι ίδια και στο εξωτερικό. Σιγά σιγά βέβαια έχει αρχίσει να διαφοροποιείτε και στην Ελλάδα και όπως φαίνεται υπάρχουν κάποιες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις οι οποίες επενδύουν στη θαλασσοθεραπεία. Τα τελευταία 6 περίπου χρόνια έχουν κάνει την εμφάνισή τους 5 κέντρα θαλασσοθεραπείας στην Ελλάδα η πλειοψηφία των οποίων βρίσκεται στην Κρήτη, ενώ προγραμματίζονται αρκετές νέες επενδύσεις στην Κω, τη Ρόδο, την Κεφαλονιά και την Κρήτη. Μερικά από αυτά τα κέντρα είναι υψηλών προδιαγραφών και μπορούν να ανταγωνιστούν και κέντρα θαλασσοθεραπείας στην Ευρώπη, ενώ είναι ανταγωνιστικά σε σχέση με τις τιμές αντίστοιχων ευρωπαϊκών κέντρων. Επιπρόσθετα, πρόσφατα δημιουργήθηκαν και 2 ανεξάρτητα κέντρα αιμοκάθαρσης στην Κρήτη, ένα εκ των οποίων έχει και τουριστικό προσανατολισμό.

Το ελληνικό κράτος προκειμένου να στηρίξει και να προωθήσει τον τουρισμό υγείας επιδοτεί επενδύσεις θαλασσοθεραπείας και τουρισμού υγείας μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου 2601/98. Το ποσοστό επιχορήγησης ανέρχεται σε 35% της επένδυσης, αλλά οι προδιαγραφές για τις επιδοτήσεις για

επενδύσεις τουρισμού υγείας είναι ακόμα υπό έκδοση.

http://www.gbrconsulting.gr/greek/articles/health_tourism.html {ΠΡΟΣΒΑΣΗ 16-08-11}.

Τουρίστας υγείας μπορεί να χαρακτηριστεί είτε κάποιος που ταξιδεύει με προορισμό ένα spa για χαλάρωση και ξεκούραση, είτε κάποιος που ταξιδεύει προς αναζήτηση νέων εναλλακτικών θεραπειών, πλαστική χειρουργική ή διαγνωστικό έλεγχο.

Τα καλά νέα για την τουριστική βιομηχανία είναι ότι διαφαίνεται η ανάπτυξη μιας αγοράς οικονομικά εύρωστων ανθρώπων που επιθυμούν να διατηρήσουν μια καλή υγεία και φυσική κατάσταση και χαμηλά επίπεδα άγχους σε συνδυασμό με τις διακοπές τους.

Στην Κροατία και τη Σερβία για παράδειγμα γίνεται μια συστηματική προσπάθεια προώθησης του τουρισμού υγείας σε Ευρωπαίους, που θέλουν να συνδυάσουν το τερπνόν μετά του ωφελίμου. Διακοπές για διαβητικούς, για άτομα που υποφέρουν από παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος, με χρόνιες ρευματικές παθήσεις, με παθήσεις του κινητικού συστήματος, νεφροπαθείς, μετατραυματικά και μετεγχειρητικά προβλήματα, αλλεργίες και άλλα, σε ξενοδοχεία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας κατά μήκος της Δαλματικής Ακτής. Η περιοχή αυτή προσπαθεί να καθιερώσει μια ιατρική φήμη σε συγκεκριμένους τομείς και να εκμεταλλευτεί τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της για να προσελκύσει έναν αξιοσημείωτο αριθμό τουριστών υγείας.

Παραδείγματα προσφερόμενων υπηρεσιών σε ξενοδοχειακές μονάδες τουρισμού υγείας

- Καρδιολογία
- Διαιτολογία
- Θεραπείες οστεοπόρωσης - οστεοπάθειας
- Ομοιοπαθητική
- Spa - Θαλασσοθεραπεία
- Φυσιοθεραπεία - Κινησιοθεραπεία-Σεμινάρια διαχείρισης άγχους

Τουρισμός πόλης

Τα άτομα που συμμετέχουν σε αυτό το είδος τουρισμού επισκέπτονται και περιηγούνται μία πόλη, συνήθως για τρεις ή τέσσερις μέρες με σκοπό να απολαύσουν τη διασκέδαση, τη νυχτερινή ζωή και της αγορές της.

Διοργανωτές τους αποτελούν συνήθως μεγάλες αεροπορικές εταιρίες και τουριστικά γραφεία ενώ η πληθυσμιακή ομάδα στην οποία απευθύνεται αυτό το είδος τουρισμού είναι άτομα ανώτερης μορφωτικού και εισοδηματικού επιπέδου, κάτοικοι μεγάλων αστικών κέντρων που ταξιδεύουν χωρίς τη συνοδεία της οικογένειάς τους.

Συνεδριακός τουρισμός

Ως συνεδριακός τουρισμός ορίζεται ο τουρισμός ο οποίος συνδέεται με την παρακολούθηση συνεδρίων, εκθέσεων κλπ. Ο συνεδριακός τουρισμός αντιπροσωπεύει μια σημαντική αγορά σε διεθνές επίπεδο.

Σπουδαίο ρόλο για την ανάπτυξη αυτής παίζει η διαθεσιμότητα των απαραίτητων υποδομών και υπηρεσιών, όπως για παράδειγμα αμφιθεάτρων, εκθεσιακών χώρων, καταλυμάτων, υποδομών για καφέ και εστίαση, υπηρεσιών διερμηνείας, κλπ. Επίσης, πολύ σημαντικό είναι να υπάρχει και

εύκολη πρόσβαση στον τόπο πραγματοποίησης ενός συνεδρίου ή έκθεσης είναι κρίσιμος παράγοντας για την προσέλκυση επισκεπτών.

<http://www.nomarxia-artas.gr/61EB1079.el.aspx> [Πρόσβαση 26-04-2011]

Ο συνεδριακός τουρισμός περιλαμβάνει την οργάνωση συνεδρίων και διεθνών εκθέσεων σε περιοχές που προσφέρουν και άλλες δυνατότητες. Δυστυχώς για τη χώρα μας ενώ οι δυνατότητες που διαθέτει για την ανάπτυξη του τουρισμού αυτού είναι πολύ μεγάλες, βρίσκεται στην τελευταία θέση στη διεθνή συνεδριακό κομμάτι από την άποψη του αριθμού συνεδρίων που φιλοξενεί κάθε χρόνο. Τα μέχρι τώρα στοιχεία δείχνουν ότι όσες ελληνικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις επένδυσαν σε μεγάλα και σύγχρονα συνεδριακά κέντρα διαπίστωσαν ότι ο τζίρος των συνεδριακών πελατών τους ήταν διπλάσιος από αυτόν των άλλων πελατών τους και ότι παρά τη διεθνή ύφεση η ζήτηση για συνεδριακό τουρισμό αυξάνει σε αντίθεση με το γενικό τουρισμό που μειώνεται.

Το είδος αυτό του τουρισμού μπορεί να συνδυαστεί με αθλητικά γεγονότα, προπονήσεις ή και ατομικό αθλητισμό π.χ. ιστιοπλοΐα, ποδηλασία κ.α.

http://www.traveldailynews.gr/makeof.asp?central_id=1244&permanent_id=1

[Πρόσβαση 26-04-2011].

Τουρισμός περιπέτειας

Το στοιχείο της έκπληξης, του αγνώστου και του απροσδόκητου κυριαρχούν σε αυτή τη μορφή τουρισμού. Εκδρομές στην έρημο ή για σαφάρι είναι μερικά παραδείγματα αυτού του είδους τουρισμού. Οι άνθρωποι που τον επιλέγουν είναι ως επί το πλείστον νεαρά άτομα που επιθυμούν να εκτονωθούν από το στρες και την καθημερινότητα.

Οικογενειακός τουρισμός

Λαμβάνοντας οι τουριστικοί πράκτορες υπόψη τους την ύπαρξη παιδιών μέσα σε μια οικογένεια, δημιουργούν και πλασάρουν τουριστικά πακέτα με

διάφορες προσφορές για τα παιδιά και σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο του έτους. Λόγου χάρη προσφέρουν έκπτωση στην τιμή του εισιτηρίου τους και φροντίζουν ώστε τα ξενοδοχεία στα οποία οι οικογένειες θα διαμείνουν να έχουν τις κατάλληλες υποδομές για την ψυχαγωγία και δημιουργική απασχόληση των παιδιών.

Τουρισμός τρίτης ηλικίας

Το γεγονός ότι στα επόμενα χρόνια θα είναι αισθητή η αύξηση του πληθυσμού των ηλικιωμένων παγκοσμίως, δίνει σε αυτό το είδος τουρισμού μεγάλες προοπτικές εξέλιξης. Τα άτομα της τρίτης ηλικίας, διαθέτουν άπλετο ελεύθερο χρόνο, σταθερό εισόδημα, υψηλό δείκτη αποταμίευσης και μεγάλη επιθυμία για ταξίδια.

Τουρισμός παραχείμασης

Ο παράγοντας κλίμα είναι αυτός που ωθεί κυρίως άτομα τρίτης ηλικίας να εγκαταλείπουν προσωρινά την παγωμένη κατοικία-χώρα τους με προορισμό περιοχές με θερμό και ήπιο κλίμα.

Ορεινός τουρισμός

Αναφέρεται στις υπαίθριες δραστηριότητες που εκδηλώνεται αποκλειστικά στις ορεινές περιοχές των χώρων υποδοχής τουριστών. Προϋπόθεση η δημιουργία καταλυμάτων εναρμονισμένων με το περιβάλλον και συνδεδεμένων με αστικά κέντρα και ποικίλα μέσα μεταφοράς.

Αγροτουρισμός

Αγροτουρισμός είναι η εναλλακτική μορφή τουρισμού η οποία αναπτύσσεται σε μη τουριστικά κορεσμένες αγροτικές περιοχές και συνδέεται με κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτισμικές αξίες, οι οποίες επιτρέπουν τόσο στους οικοδεσπότες όσο και στους φιλοξενούμενους των περιοχών αυτών να υφίστανται αλληλεπιδράσεις και να μοιράζονται εμπειρίες.

Σαν δραστηριότητα αναπτύσσεται από τους μόνιμους κατοίκους των περιοχών του πρωτογενούς τομέα, οι οποίοι χρησιμοποιούν τον αγροτουρισμό ως συμπληρωματική πηγή εισοδήματος.

Μερικά από τα κύρια χαρακτηριστικά του αγροτουρισμού είναι:

Η απόλαυση του φυσικού περιβάλλοντος και η γνωριμία με διάφορα χαρακτηριστικά φυσικά τοπία, τα τοπία φυσικού κάλλους την πανίδα και τη χλωρίδα των εκάστοτε περιοχών. Αγροτικές περιοχές στις οποίες περιλαμβάνονται υγροβιότοποι, μπορούν να συνδυάσουν την αγροτουριστική δραστηριότητα με το λεγόμενο "τουρισμό των υγροβιότοπων" κατά την οποία

γίνεται παρατήρηση χλωρίδας και πανίδας, δημιουργία κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ.τ.λ.

Η επαφή και η γνωριμία με την τοπική πολιτιστική κληρονομιά, η όποια συνήθως είναι αγροτική, τα ήθη και τα έθιμα των κατοίκων και η συμμετοχή σε διάφορες τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Η προσφορά διαφοροποιημένων, υψηλής ποιότητας τουριστικών προϊόντων, όπως για παράδειγμα η προσφορά βιολογικών παραδοσιακών προϊόντων, προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης, Π.Ο.Π. και προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης

Η παρατήρηση ή και η συμμετοχή στις γεωργικές δραστηριότητες.

Η άσκηση παράλληλων τουριστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο (ορειβασία, πεζοπορία, ανεμόπτερο πλαγιάς κ.τ.λ.).

Πλεονεκτήματα αγροτουρισμού

Τα πλεονεκτήματα τα οποία μπορεί να προσφέρει ο αγροτουρισμός στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των αγροτικών περιοχών είναι τα εξής:

Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο. Το πλεονέκτημα αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στις περιοχές που αντιμετωπίζουν σημαντική πληθυσμιακή μείωση.

Η δημιουργία υποδομών ήπιας κλίμακας, οι οποίες εναρμονίζονται με το φυσικό περιβάλλον και συμβάλλουν στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου των μόνιμων κατοίκων.

Η προώθηση των γεωργικών παραδοσιακών προϊόντων στην αγορά και η αύξηση των εσόδων των ατόμων που ασχολούνται με το γεωργικό τομέα
<http://www.anthropos.gr/spots/tourism/agro.asp> [Πρόσβαση 26-04-2011]

Θαλάσσιος τουρισμός

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που διεξάγονται στο θαλάσσιο χώρο μια χώρας υποδοχής τουριστών, όπως οι κρουαζιέρες, η μίσθωση σκαφών αναψυχής κλπ. Απαραίτητη προϋπόθεση και σε αυτή την περίπτωση είναι η ύπαρξη κατάλληλης υποδομής.

Χρονομεριστικός τουρισμός

Αποτελεί την ταχύτερα αναπτυσσόμενη μορφή τουρισμού σήμερα. Αφορά τον απαιτητικό τουρίστα, μέσης και υψηλής εισοδηματικής στάθμης και βασίζεται στην πώληση του δικαιώματος χρήσης ορισμένου χρόνου σε ένα ξενοδοχειακό συγκρότημα την ίδια χρονική περίοδο κάθε χρόνο. Σήμερα μπορεί να ανταλλάξει κανείς το δικαίωμα χρήσης άλλου αγοραστή σε διαφορετικό ξενοδοχείο ακόμη και χώρα παρέχοντας παράλληλα στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις άμεση εισροή κεφαλαίων, σταθερή εισόδημα και πληρότητα.

Θρησκευτικός τουρισμός

Περίπου 300 εκ άνθρωποι ταξιδεύουν κάθε χρόνο σε θρησκευτικούς τόπους. Το 35% των ταξιδιωτικών γραφείων προσφέρει πλέον και τουριστικά προϊόντα θρησκευτικού ενδιαφέροντος.

Η εξειδικευμένη αυτή μορφή τουρισμού παρουσιάζει ανθεκτικότητα σε περιόδους κρίσης, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού σε αντίθεση με τον τουρισμό αναψυχής που θεωρείται πολυτέλεια. Περιλαμβάνει εκκλησίες, μοναστήρια, πανηγύρεις κλπ, και που στη χώρα μας βρίσκεται ακόμα σε αρχικό στάδιο ανάπτυξης.

Η Ελλάδα είναι ίσως μια από τις λίγες χώρες στον κόσμο που μπορεί να αναπτύξει τη μορφή αυτή του τουρισμού, καθώς τα ελληνικά μοναστήρια αποτελούν θαυμάσια τεκμήρια τέχνης και τεχνικής, χτισμένα από το 10ο αιώνα συνδυάζουν την ελληνική ορθόδοξη παράδοση με την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και της ζωγραφικής στον ελληνικό χώρο. Ο ορθόδοξος μοναχισμός έχει προσφέρει σε κάθε γωνιά του τόπου μας θαυμάσια μνημεία, προσαρμοσμένα απόλυτα στη γεωγραφική θέση, το ανάγλυφο του εδάφους και το φυσικό τοπίο.

Επιλεκτικός τουρισμός

Ο επιλεκτικός τουρισμός πραγματοποιείται κυρίως από άτομα υψηλού οικονομικού επιπέδου τα οποία ταξιδεύουν μεμονωμένα και είτε αγοράζουν ατομικά τουριστικά πακέτα ΙΤ (individual inclusive tours) είτε τα φτιάχνουν αυτοί έτσι ακριβώς όπως θέλουν, έτσι ώστε να ικανοποιούνται με τον καλύτερο δυνατόν τρόπο οι τουριστικές τους ανάγκες.

Τουρισμός κινήτρων

Ο τουρισμός κινήτρων άρχισε να εφαρμόζεται από τα μέσα της δεκαετίας του 60 στις Η.Π.Α. τα τελευταία χρόνια όμως αναπτύσσεται με γοργούς ρυθμούς. Η μορφή αυτή του τουρισμού αποτελεί αναμφίβολα ένα αποτελεσματικό μέσο του σύγχρονου μάνατζμεντ που χρησιμοποιούν πολλές μεγάλες εταιρίες και βιομηχανίες στην προσπάθεια τους να αυξήσουν την αποδοτικότητα των εργαζομένων τους. Προσφέρουν δηλαδή στους εργαζόμενους διάφορα κίνητρα, μεταξύ των οποίων και ομαδικά τουριστικά πακέτα GIT (group inclusive tourism) σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς στο εξωτερικό. Ο τουρισμός κινήτρων έχει περιορισμένη χρονική διαρκεί, συνήθως τρεις με τέσσερις μέρες και δίνει έμφαση στην ωραία ατμόσφαιρα, στο ωραίο περιβάλλον και στις ανέσεις που προσφέρουν τα πολυτελή ξενοδοχεία.

Οικολογικός τουρισμός

Ο οικολογικός τουρισμός ορίζεται ως «ταξίδι σε φυσικές περιοχές με υπευθυνότητα απέναντι στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της ευημερίας των τοπικών πληθυσμών» (Διεθνής Εταιρία για τον Οικοτουρισμό 1992, Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση, 1994).

Είναι το κομμάτι εκείνο του τουρισμού το οποίο συνδυάζει την τοπική οικονομική ανάπτυξη, διαφύλαξη της ποιότητας του περιβάλλοντος και την ανάδειξη των φυσικών πλεονεκτημάτων και της ιστορίας μιας περιοχής.

Οικολογικός τουρισμός είναι ταξίδια τα οποία ασκούν όσο το δυνατό λιγότερη πίεση στη φύση και τον πολιτισμό στην περιοχή του προορισμού και γίνονται συνήθως σε μικρά γκρουπ με αίσθηση ευθύνης και σεβασμού για το φυσικό περιβάλλον χρησιμοποιούν συνήθως τοπικά μέσα μεταφοράς, διαμονής και διατροφής, τα

οποία είναι όλα κατά το δυνατόν φιλικά προς το περιβάλλον, ανάλογα με τις συνθήκες της περιοχής.

Το αποτέλεσμα είναι συχνά ένα πολύ πιο ευχάριστο ταξίδι για όσους λαμβάνουν μέρος σε αυτό. Ο ταξιδιώτης απολαμβάνει περισσότερες εμπειρίες, ο τοπικός πληθυσμός βλέπει την οικονομία του να ισχυροποιείται, και ο τουριστικός επιχειρηματίας αποκτά όλο και περισσότερους ενδιαφερόμενους πελάτες, από ένα συνεχώς αυξανόμενο μερίδιο της τουριστικής βιομηχανίας.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (WTO) και The International Ecotourism Society (TIES) , οι επιχειρήσεις που προβάλλουν οικοτουριστικό προϊόν, θα πρέπει να τηρούν τις ακόλουθες 9 προϋποθέσεις:

- 1) Η επιχείρηση να οργανώνει ταξίδια αναψυχής, ξενάγησης και ψυχαγωγίας σε τόπους φυσικού κάλλους.
- 2) Να παίρνει μέρος στην προστασία μη ανανεώσιμων πόρων και άλλων πηγών του περιβάλλοντος.
- 3) Να δημιουργεί περιβαλλοντική γνώση.

- 4) Να προσφέρει άμεσα χαρακτηριστικά προτερήματα για την συντήρηση παραδοσιακών τόπων και άλλων περιοχών.
- 5) Να προσφέρει χαρακτηριστικά πλεονεκτήματα για την ενδυνάμωση των γηγενών πληθυσμών.
- 6) Να σέβεται την τοπική κουλτούρα.
- 7) Να στηρίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και άλλες δημογραφικές κινήσεις.
- 8) Να συνεισφέρει στην εκπαίδευση και γνωριμία του επισκέπτη με την τοπική κουλτούρα , ήθη, έθιμα και λοιπές τοπικές συνήθειες.
- 9) Να προωθεί τη φιλοσοφία για "επιστροφή στη φύση" και τα μοναδικά φυσικά χαρακτηριστικά της.

Λαϊκός τουρισμός

Η πελατεία του είναι αυτή που χαρακτηρίζει τον λαϊκό τουρισμό, αποτελείτε κατά το πλείστο από άτομα χαμηλής εισοδηματικής στάθμης που συνήθως ταξιδεύουν οικογενειακά και με κάθε είδους ιδιόκτητα μέσα. Τα έσοδα από αυτή την μορφή τουρισμό μπορεί να μην είναι μεγάλα παρόλα αυτά όλες οι χώρες έχουν ανάπτυξη τις απαραίτητες υποδομές για την εξυπηρέτηση των τουριστών αυτών. Πχ κάμπινγκ.

Κοσμοπολίτικος τουρισμός

Η πελατεία του κοσμοπολίτικου τουρισμού είναι κατά κύριο λόγο αριστοκρατικά άτομα πολύ υψηλής οικονομικής στάθμης τα οποία επισκέπτονται συχνά διάφορους κοσμοπολίτικους προορισμούς. Ξοδεύουν μεγάλα χρηματικά ποσά κατά την διαμονή τους και μεταφέρονται με ιδιόκτητα μέσα όπως ιδιόκτητα αεροπλάνα, θαλαμηγούς κτλ. Όπως είναι λογικό διαμένουν σε πολυτελή ξενοδοχεία και ιδιόκτητες ή νοικιασμένες πολυτελείς επαύλεις.

Κοινωνικός τουρισμός

Κοινωνικός ή επιδοτούμενος τουρισμός είναι η μορφή εκείνη του τουρισμού η οποία πραγματοποιείται από μέλη του κοινωνικού συνόλου οποίοι έχουν μικρή αγοραστική δύναμη , και οι οποίοι καταφέρνουν να κάνουν τουρισμό χάρη σε ειδικές παροχές, άμεσες ή άμεσες. Στις μέρες μας τα σύγχρονα κοινωνικά κράτη έχουν την υποχρέωση να εξασφαλίσουν με διάφορα προγράμματα σε άτομα με χαμηλά εισοδήματα να κάνουν διακοπές.

Τουρισμός αναπήρων

Είναι μια μορφή τουρισμού η οποία προωθείτε ολοένα και περισσότερο σε διάφορες χώρες. Όπως είναι λογικό, η βασική προϋπόθεση για αυτού του είδους τουρισμό είναι ότι οι κάθε είδους τουριστικές εγκαταστάσεις και τα καταλύματα θα πρέπει να διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό. έτσι ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες των ατόμων που υπάγονται σε αυτό το είδος τουρισμού όπως για παράδειγμα, ράμπες, ανελκυστήρες και ειδικός εξοπλισμός στα δωμάτια των ξενοδοχείων. (Εισαγωγή στον Τουρισμό, Ν. Ηγουμενάκης, Κ. Κραβαρίτης, Π. Λύτρας, Interbooks,1998)

Κεφάλαιο 3: Χειμερινός και χειμερινός αθλητικός τουρισμός

3.1 Χειμερινός αθλητικός Τουρισμός και χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα

Φως σε μια διαφορετική μορφή τουρισμού από αυτή που σχετίζεται με τον ήλιο, τη θάλασσα και τις εξωτικές παραλίες έδωσε ο χειμερινός τουρισμός με αποδέκτες τους λάτρεις του χιονιού, των βουνών αλλά και αυτούς που αδυνατούν να ταξιδέψουν κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου.

Ως χειμερινός προορισμός θεωρείται κατ'επέκταση εκείνος ο οποίος είναι επισκέψιμος κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όταν δηλαδή στον τουριστικό προορισμό επικρατεί χειμώνας.

Παρόλο που οι χώρες οι οποίες είναι πιο αναπτυγμένες σε αυτό το κομμάτι του τουρισμού, βρίσκονται συνήθως στο βόρειο ημισφαίριο δεν είναι απαραίτητο ότι θα πρέπει να είναι και «παγωμένες». Για παράδειγμα η Γαλλία ή και η γειτονική μας Ιταλία, χάρη στο κλίμα τους καταφέρνουν να «πουλάνε» θερινό αλλά και χειμερινό τουρισμό. Δεν είναι όμως μόνο αυτές. Ακόμα και η Ελλάδα που βρίσκεται νοτιότερα στον χάρτη, έχει αναπτύξει ανάλογη δραστηριότητα.

Ο χειμερινός τουρισμός εν Ελλάδι έχει σημειώσει αλματώδη άνοδο τα τελευταία χρόνια με την δημιουργία πολλών χιονοδρομικών κέντρων και χώρων φιλοξενίας επισκεπτών στα ορεινά σημεία.

Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην διάρκεια του χειμώνα περιστρέφονται κυρίως γύρω από την χιονοδρομία, για την οποία απαιτείται κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμός. Παράλληλα, πληθώρα άλλων δραστηριοτήτων και αθλημάτων βρίσκουν πρόσφορο έδαφος και κατά τη

χειμερινή και φθινοπωρινή περίοδο(ιππασία-rafting-ορειβασία).

Παρά ταύτα, ο χειμερινός τουρισμός στην Ελληνική πραγματικότητα γίνεται προβληματικός λόγω περιβαλλοντικών αίτιων όπως η θερμοκρασιακή άνοδος, που μικραίνει την χειμερινή περίοδο και η πληθώρα χιονοδρομικών κέντρων που έχει σαν αποτέλεσμα τη διάσπαση των επισκεπτών και την ταυτόχρονη μείωση των εισοδημάτων των επιχειρηματιών που ασχολούνται με το είδος αυτό.

Οι περισσότεροι σκιέρ των ελληνικών χιονοδρομικών κέντρων συνδυάζουν το σκι με ορισμένες δραστηριότητες, όπως αναψυχή υπαίθρου , επίσκεψη- περιήγηση σε αξιοθέατα ή σε γειτονικούς νομούς.

Η χιονοδρομία περιλαμβάνει σκι καταβάσεων, ορειβατικό σκι, σκι ανωμάλου δρόμου και δρόμου αντοχής, σνοουμπορτ μηχανοκίνητων ελκίθρων (snowmobile).

Τα τελευταία χρόνια άρχισαν να διοργανώνονται αγώνες χιονοδρομίας και άλλων χειμερινών σπορ με τη συμμετοχή αρκετών ελλήνων αθλητών σε πολλούς εξ αυτών.

Στην Ελλάδα λειτουργούν περίπου 20 χιονοδρομικά κέντρα οργανωμένα με βάση τα Ελληνικά δεδομένα. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα χιονοδρομικά κέντρα στη χώρα μας αφορούν στη μέτρια ή κακή ποιότητα τους, στην ανυπαρξία πιστών κατάβασης για προχωρημένους, στη μη ύπαρξη επαρκούς υποδομής για την υποδοχή των σκιέρ και στο γεγονός ότι τα ξενοδοχεία των περιοχών αυτών έχουν δυσανάλογα χαμηλή ποιότητα παροχών σε σύγκριση με την τιμή ανά άτομο ανά διανυκτέρευση.

Όλα αυτά συνιστούν στο να μην συγκρίνεται ποιοτικά η χώρα μας , σε αυτό το κομμάτι του τουρισμού με άλλες Ευρωπαϊκές και μη χώρες και έτσι αυτή η μορφή τουρισμού στη χώρα μας να μην έχει προωθηθεί στον απαιτούμενο βαθμό στο εξωτερικό.

Πτυχή του αθλητικού τουρισμού αποτελεί και ο χειμερινός αθλητικός τουρισμός. Με σκοπό να αξιοποιήσουν τους μήνες χαμηλής τουριστικής προσέλευσης και παράλληλα να προσελκύσουν επισκέπτες υψηλού εισοδηματικού επιπέδου όσοι ασχολούνται με τον τουρισμό προσπαθούν να προωθήσουν το είδος αυτό, όπου βέβαια αυτό είναι εφικτό. Καλύπτει της δραστηριότητες που εκδηλώνονται σε ορισμένο ορεινό γεωγραφικό χώρο σε

συνδυασμό με συγκεκριμένες κλιματολογικές συνθήκες. Οι επισκέπτες συνδέονται αποκλειστικά με χειμερινά σπορ και συναφείς προς αυτά δραστηριότητες. Ωστόσο, προϋπόθεση αποτελεί η δημιουργία κατάλληλης υποδομής και μέσων μεταφοράς όπως για παράδειγμα πίστες σκι, συγκοινωνιακή σύνδεση των τόπων χειμερινών σπορ με μεγάλα αστικά κέντρα και χώρους άφιξης και αναχώρησης τουριστών.

Σε αυτή την μορφή εντάσσονται τα αθλήματα εκείνα που διεξάγονται μόνο την χειμερινή περίοδο, καθότι οι καιρικές συνθήκες επηρεάζουν σε καθοριστικό βαθμό τη διεξαγωγή τους ή όχι, όπως για παράδειγμα το σκι. Το γεγονός αυτό οδηγεί εύκολα όλους μας στο συμπέρασμα ότι οι χώρες εκείνες που βρίσκονται βορειότερα στο χάρτη από τις υπόλοιπες είναι και πιο αναπτυγμένες σε αυτά τα αθλήματα λόγω της μεγαλύτερης διάρκειας χειμερινής περιόδου που επικρατεί σε αυτές αλλά και των πιο έντονων χειμερινών καιρικών φαινομένων. Άλλωστε τα περισσότερα - αν όχι όλα- χειμερινά αγωνίσματα ξεκίνησαν από τις χώρες αυτές.

3.2 Χειμερινά Αθλητικά Καταλύματα

Η τεράστια βιομηχανία του τουρισμού στο κομμάτι των χειμερινών διακοπών και των χειμερινών σπορ, έχει δημιουργήσει και τεράστια χειμερινά καταλύματα ανά τον κόσμο, αντάξια των διάσημων καλοκαιρινών και εξωτικών προορισμών, στα όποια μπορεί ο επισκέπτης να ασχοληθεί με τα αγαπημένα του χειμερινά αθλήματα . Παρακάτω παραθέτονται μερικοί από τους σημαντικότερους χειμερινούς αθλητικούς προορισμούς ανά τον κόσμο.

Aspen, Colorado

Το χιονοδρομικό απλώνεται σε τέσσερα βουνά, Οι επισκέπτες καταφτάνουν από όλα τα μέρη της υψιλίου για το χιόνι, τις ατελείωτες πίστες, τις φυσικές ομορφιές αλλά και το γκλάμουρ – το Άσπεν είναι σίγουρα το αντίστοιχο St Moritz της Αμερικής, αν όχι κάτι παραπάνω.

Mont-Tremblant, Quebec Καναδάς

Γνωστό από το 1939 το Mont Tremblant είναι από τους γνωστότερους χειμερινούς προορισμούς του ανατολικού Καναδά. Ήταν το πρώτο που λειτούργησε στον Καναδά και το δεύτερο σε ολόκληρη την βόρεια Αμερική. Μεγάλο του πλεονέκτημα το ότι βρίσκεται μόλις μία ώρα από το Μόντρεαλ.

St. Moritz – Ελβετία

Το Σεν Μόριτζ αποτελεί μία ξεχωριστή εμπειρία για τους λάτρεις του χειμερινού τουρισμού, καθώς συνδυάζει τα βασικά "απαιτούμενα" ενός χειμερινού ταξιδιού: φύση, αθλητισμό, πολιτισμό, δράση.

Το γεγονός ότι αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα ski resorts του κόσμου αποτελεί τον βασικό λόγο που έκανε το Σεν Μόριτζ παγκοσμίως γνωστό. Εκτείνεται σε 350 χιλιόμετρα (σε υψόμετρο μέχρι 3.303μ) και φιλοξενεί την παλαιότερη σχολή σκι στον κόσμο. Τον περασμένο αιώνα στο Σεν Μόριτζ διεξήχθησαν δύο φορές οι χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες.

Stowe, Vermont Η.Π.Α.

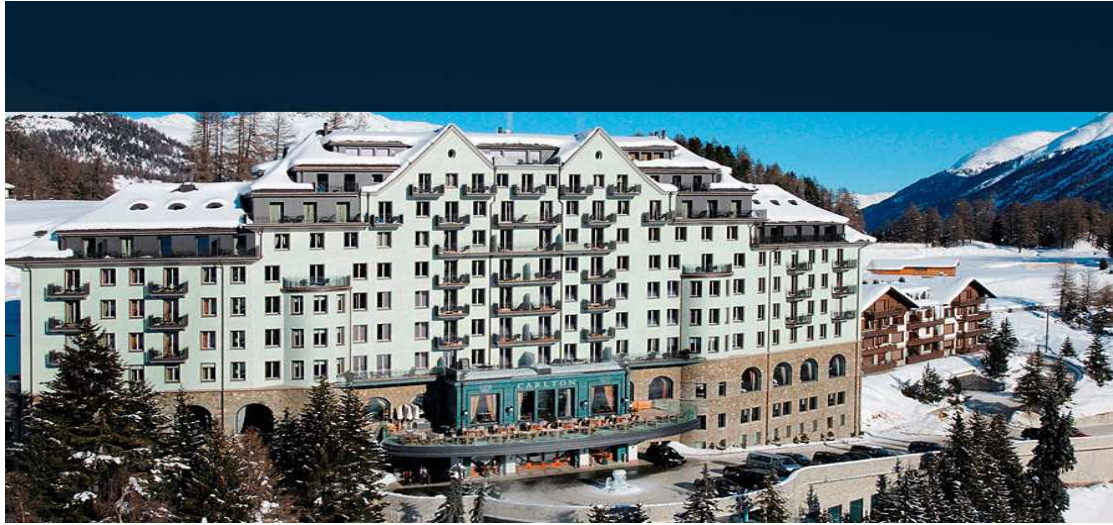
Από τα πιο γνωστά και πολυφωτογραφημένα χειμερινά θέρετρα. Βρίσκεται στις Βορειοανατολικές Η.Π.Α. Υπάρχουν δύο περιοχές για σκι, το Mansfield και το Spruce Peak με πάνω από 90 μαγαζιά και 60 εστιατόρια.

Chamonix-Mont-Blanc Γαλλία

Φιλοξένησε τους πρώτους χειμερινούς ολυμπιακούς αγώνες το 1924. Στην καρδιά του Mont Blanc, το Chamonix, χτισμένο στα 1.035 μέτρα και έκταση ως την ψηλότερη κορυφή της Ευρώπης -το Mont Blanc στα 3.843 μέτρα- είναι το χωριό που βρίσκεται στο μεγαλύτερο υψόμετρο σε όλη τη Γαλλία. Με το άγαλμα του Horace-Bénédict de Saussure, του εμπνευστή του αλпинισμού, στο κέντρο του χωριού να θυμίζει στους επισκέπτες από πού απέκτησε τη φήμη του, το Chamonix είναι ένα resort που έχει κόσμο όλο τον χρόνο. Άλλωστε, οι τιμές στα ξενοδοχεία είναι πολύ λογικές. Είναι επίσης γνωστό για την κατακόρυφη πλαγιά των 9.209 ποδιών και την μεγαλύτερη διαδρομή σκι (Vallée Blanche) 13.7 μίλια.

Zermatt, Ελβετία

Το Ζερμάτ θεωρείται ένα από τα καλύτερα κέντρα σκι, ορειβασίας και snowboard παγκοσμίως. Παρ' όλα αυτά, παραμένει ιδιαίτερα χαμηλού προφίλ. Λόγω υψομέτρου, η χιονόπτωση είναι απίστευτα μεγάλη και οι θερμοκρασίες διατηρούνται πάντα χαμηλές, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στους προχωρημένους σκιέρ να βελτιώσουν την τεχνική τους και στους αρχάριους fans του αθλήματος, να μυηθούν στο άθλημα..

Άλλες δραστηριότητες, όπως heliskiing, paragliding, αναρρίχηση στους πάγους και ορειβασία, κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον το κοινού.

Kitzbuhel Αυστρία

Γνωστό και ως το διαμάντι των Άλπεων, το μεσαιωνικού τύπου χωριό Kitzbuhel, χρονολογείται από τον 14ο αιώνα και προσφέρει τη δυνατότητα για σκι υψηλών προδιαγραφών ενώ παράλληλα οι επισκέπτες του απολαμβάνουν το λαμπερό life style των Άλπεων.

Το σκηνικό συμπληρώνουν τα γραφικά σπίτια και τα μικρά πέτρινα δρομάκια. Σημειώνεται ότι εδώ φιλοξενηθήκαν οι ολυμπιακοί αγώνες του 1964 και 1976.

Whistler Blackcomb Καναδάς

Έχοντας μια τεράστια αγορά, πληθώρα εστιατορίων και πολύ ωραίο περιβάλλον το συγκεκριμένο χιονοδρομικό κέντρο αποτελεί το ιδανικό μέρος για διακοπές ακόμα και για αυτούς που δεν αγαπούν τα χειμερινά αθλήματα.

3.3 Χειμερινοί προορισμοί και χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα

Παρακάτω παρατίθενται μερικά από τα πιο γνωστά χιονοδρομικά κέντρα και χειμερινοί προορισμοί στην Ελλάδα.

Βασιλίτσα: Σε ένα εξαιρετικά όμορφο τοπίο, ανάμεσα σε ρόμπολα και μαυρόπευκα, δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία ορειβατών και σκιέρ το χιονοδρομικό κέντρο της Βασιλίτσας, στις ψηλότερες πλαγιές του όρους Λίγγος.

Είναι ιδιαίτερα γνωστό για τις fun καταστάσεις στο μικρό σαλέ αλλά και στις πίστες του, ενώ αποτελεί σημείο συνάντησης για snowboarders.

Βίγλα: Βρίσκεται στο μέσο των οροσειρών Βαρνούντα και Βέρνου, μέσα σε μια κατάφυτη από οξιές περιοχή. Το εν λόγω χιονοδρομικό διαθέτει πίστες ολυμπιακών

προδιαγραφών δίνοντας την δυνατότητα και στους πιο απαιτητικούς σκιέρ να απολαύσουν το αγαπημένο τους σπορ.

Καιμακτσαλαν: Βρίσκεται στο ομώνυμο βουνό , στα σύνορα του νομού Πέλλας με τα Σκόπια.

Το Καϊμακατσαλάν είναι το τρίτο μεγαλύτερο σε ύψος βουνό της χώρας μας με υψόμετρο 2524 μ ενώ η επίσημη λειτουργία του χιονοδρομικού κέντρου έγινε το 1995. Από τότε γίνονται συνεχείς βελτιώσεις τόσο στην δυνατότητα πρόσβασης όσο και στις εγκαταστάσεις του.

Το κατώτερο σημείο του χιονοδρομικού κέντρου είναι στα 2050 μ. με το κεντρικό καταφύγιο, παρκινγκ, σχολές σκι και φτάνει μέχρι τα 2480 μ. ενώ θεωρείται ως το ιδανικό κέντρο για βελτίωση τεχνικής και διαδρομές σε απάτητο χιόνι.

Μαίναλο: Το σύγχρονο αυτό χιονοδρομικό κέντρο βρίσκεται στην κορυφή του ορεινού όγκου του Μαινάλου, σε υψόμετρο 1.600 μέτρων στο οροπέδιο της Οστρακίνας. Διαθέτει τέσσερις αναβατήρες και οχτώ πίστες ενώ παράλληλα στο χώρο υπάρχουν εκπαιδευτές για αθλητές όλων των επιπέδων, snow park για παιδιά, snowboard park, σχολή για εκμάθηση σκι και το ανακαινισμένο καταφύγιο ΕΟΣ Τρίπολης, δυναμικής 40 ατόμων.

Παρνασσός: Αποτελεί το πλέον μεγάλο και δημοφιλές χιονοδρομικό κέντρο της χώρας το οποίο ανανεώνεται και εμπλουτίζεται συνεχώς παρέχοντας στους επισκέπτες του σειρά νέων υπηρεσιών.

3-5 Πηγάδια: Μια ανάσα από τη Νάουσα, το εν λόγω χιονοδρομικό κέντρο ξεκίνησε τη λειτουργία του περί τα τέλη του 1970 και είναι ένα από τα πιο εξελιγμένα στη χώρα. Η εγκατάσταση -από το 2002- ενός σύγχρονου συστήματος τεχνητής χιόνωσης (με 21 κανόνια σε λειτουργία), σε όλες τις πίστες των καταβάσεων, έδωσε συγκριτικό πλεονέκτημα στο χιονοδρομικό καθώς απέκτησε συνεχή χιόνωση και καλύτερη ποιότητα χιονιού.

Τα Τρία Πέντε Πηγάδια φημίζονται επίσης και για τις τρεις πίστες δρόμων αντοχής. Στη βάση του χιονοδρομικού λειτουργούν ξενοδοχείο με εστιατόριο και καφέ, ξενώνας - καταφύγιο, καφετέρια, ξύλινο lift bar, πλήρως εξοπλισμένο ιατρείο με συνεχή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, οργανωμένη σχολή εκμάθησης σκι με 25 δασκάλους, καταστήματα ενοικιάσεως (1.000 ζεύγη) και πώλησης εξοπλισμού, μίνι μάρκετ, γήπεδο ποδοσφαίρου και snow mobiles.

3.4 ΣΚΙ

Μιλώντας για χειμερινό τουρισμό, αυτό που έρχεται στο μυαλό των περισσότερων είναι βουνό, κρύο και κατά συνέπεια χιόνι. Μιλώντας για χειμερινό αθλητικό τουρισμό, αυτό που έρχεται στο μυαλό είναι το σκι. Η λέξη ski προέρχεται από την αρχαία νορβηγική λέξη skið που σημαίνει «ραβδί από ξύλο». Στις μέρες μας, οι περισσότερες γλώσσες προφέρουν τη συγκεκριμένη λέξη όταν αναφέρονται στο άθλημα, με μικρές παραλλαγές στην προφορά.

Η ιστορία του σκι

Όπως είναι φυσικό, η ιστορία του σκι έχει τις ρίζες της στις χώρες της Βόρειας Ευρώπης, με σχετικές τοιχογραφίες που χρονολογούνται 4000 χρόνια πριν. Ο κάτοικος της Σουηδίας, Νορβηγίας, Φιλανδίας, καθώς και της Βόρειας Ρωσίας λόγω κλιματολογικών συνθηκών, είχαν πάντα προβλήματα να ταξιδεύουν μικρές και μεγάλες αποστάσεις. Τα σκι ήταν ένας τρόπος να μετακινούνται και κυρίως να κυνηγούν καλύπτοντας δύσβατες εκτάσεις πιο γρήγορα και εύκολα.

Χαρακτηριστικά, σε τοιχογραφία στο Steinkjer (το 2001) της Νορβηγίας απεικονίζεται ένας άνθρωπος να κρατάει μια βέργα πάνω σε κάτι που μοιάζει με πέδιλα του σκι. Τα παλαιότερα πέδιλα δε το σκι, ανακαλύφθηκαν πριν 8.000 χρόνια στη Ρωσία. Υπήρχε μάλιστα ένας μυθικός θεός ο Uilr που προστάτευε τους κυνηγούς με τα σκι και ο θεός του σκι ο Skade.

Έχει επίσης αναφερθεί η χρήση των σκι στις στρατιωτικές ομάδες κατά το Νορβηγικό πόλεμο (1140) και τον πόλεμο μεταξύ Σουηδών και Νορβηγών (1179-(1240), ενώ οι περισσότεροι Βίκινγκς βασιλείς ήταν εξαιρετικοί σκιέρ.

Αν και από περιοχή σε περιοχή τα υλικά κατασκευής των σκι καθώς και τα μεγέθη ποίκιλαν, τα ίδια τα πέδιλα του σκι εξελίχθηκαν έχοντας σαν πρότυπο

είτε τα οβάλ ξύλινα χιονοπάπουτσα, που αργότερα καλύφθηκαν με γούνα, είτε το πέλμα του έλκηθρου, ή το κανό (αλλιώς το «κόρακλ») που χρησιμοποιούνταν στις λίμνες των βόρειων χωρών.

Μπορεί το σκι να έχει ανακαλυφθεί εδώ και χιλιάδες χρόνια, ωστόσο, σαν μέσο ψυχαγωγίας άρχισε να εξελίσσεται στα μέσα του 19^{ου} αιώνα.

Το γεγονός αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία της πρώτης Σχολής σκι στο Telemark της Νορβηγίας το 1881.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΚΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ήταν γύρω στα τέλη της δεκαετίας του 1920 όπου ο ένας μετά τον άλλο οι ορειβατικοί σύλλογοι ανά τη χώρα άρχισαν να ιδρύονται με πρώτο τον Ορειβατικό Σύλλογο Αθηνών. Το 1930 δημιουργήθηκε ο Ελληνικός Ορειβατικός Σύνδεσμος, που ως την αρχή του πολέμου του 1940, είχε 40 και πλέον σωματεία - μέλη.

Παράλληλα, εμφανίστηκαν και ζήτησαν να γίνουν μέλη των σωματείων κάποιοι, που ως σπουδαστές είχαν γνωρίσει το σκι πολλά χρόνια πριν.

Ιδιαίτερα τιμητική θέση στο ξεκίνημα της Ελληνικής Χιονοδρομίας και τα πρώτα αθλητικά βήματα κατέχει ο μηχανικός Νίκος Τσόρης, με ένα ζευγάρι σκι που είχε φέρει γύρω στα 1910 και αυτός από το εξωτερικό δίδαξε τη χρήση τους στους διακεκριμένους ορειβάτες της εποχής εκείνης, που ανάμεσά

τους ήταν και ο Κώστας Νάτσης, αργότερα πρωταθλητής χιονοδρομίας, εκτός βέβαια από ικανός ορειβάτης. Το σκι εν Ελλάδα διαδόθηκε από τους ανθρώπους που είχαν άριστη γνώση των συνθηκών των βουνών της χώρας μας.

Έτσι το σκι ρίζωσε, όπως άλλωστε αργότερα το επιβεβαίωσαν γνώστες του σκι, όπως ο Μωρίς Ερτζόγλου, ο Πενέ Σουλπίς και ο Αυστριακός Χούμπερτ Σρίμπλ, που οι δύο τελευταίοι υπηρέτησαν στην Ελλάδα ως ομοσπονδιακοί προπονητές, στην αρχή της καριέρας τους.

Πολλοί ήταν βέβαια και οι ξένοι που συνετέλεσαν σε αυτά τα πρώτα βήματα, όπως ο Ούγγρος Όττο Σίμιτσεκ, ο Αυστριακός Ρόμπερτ Κνάππε και ο Ελβετός Γκουσταύος Ντοριέ. Και οι τρεις τους στάθηκαν πολύτιμοι συμπαραστάτες και οδηγοί σε εκείνους που ξεκινούσαν, με μόνο οδηγό τη διαίσθηση τους.

Αγωνιστική δε μορφή πήρε το σκι το χειμώνα του 1930 ενώ οι πρώτοι αγώνες χιονοδρομίας διοργανώθηκαν στον Παρνασσό, στις 31 Ιανουαρίου 1932. Περί το 1931 δε υπήρχαν στην Ελλάδα 50 περίπου ζεύγη σκι, για να γίνουν την επόμενη χρονιά 200 και να ξεπεράσουν τα 2000, λίγο πριν το 1940. Την ίδια χρονιά (1932) και με τη συμμετοχή 25 ανδρών και γυναικών χιονοδρόμων γεννιέται το 1ο Εθνικό Πρωτάθλημα, που από τότε συνεχίστηκε σχεδόν ασταμάτητα, με μόνη διακοπή λόγω του πολέμου τη δεκαετία 1940-1950. Η εκκίνηση του αγώνα έγινε από την Αγ. Τριάδα προς το Παλιοχώρι, με μήκος διαδρομής περίπου 1500 μέτρα. Οι πρώτοι πανελληνιονίκες ήταν ο Ιωαννίδης Άρης με επίδοση 14' 50", ο Καμπουρόπουλος Ιωάννης με επίδοση 15' 40", ο Σάββας Αλέξανδρος με επίδοση 15' 12", η Ντοριέ Σιρίλ με επίδοση 25' 45" και η Καλλιαμπέτσου Αμαλία με επίδοση 33' 30".

Οι εν λόγω αγώνες κινηματογραφήθηκαν με εξοπλισμό που χορηγήθηκε από τον ΕΟΤ και η προβολή της ταινίας έγινε σε ειδική προβολή στον κινηματογράφο Σπλέντιτ.

Στην αρχή της δεκαετίας του τριάντα η Ε.Ο.Σ. αναγνωρίστηκε ως η εθνική ομοσπονδία της χώρας μας και γράφτηκε μέλος της F.I.S. (Διεθνής Ομοσπονδίας σκι) το 1936. Η συστέγαση αυτή χιονοδρομίας και ορειβασίας συνεχίστηκε μέχρι το 1936, όταν αποφασίστηκε η γέννηση της ξεχωριστής Ελληνικής Ομοσπονδίας Χιονοδρομίας, κάτω από νέες διατάξεις που της έδιναν περισσότερη αθλητική αυτονομία.

Στις μέρες, το σκι και η εξάπλωσή του σε όλη τη χώρα έχει οδηγήσει στην άνθηση του χειμερινού αθλητικού τουρισμού με τη δημιουργία των δεκάδων χιονοδρομικών κέντρων και την ανάλογη άνθηση της χειμερινής αυτής αθλητικής δραστηριότητας.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΑΣ

Η Ελληνική Ομοσπονδία Χιονοδρομίας ιδρύθηκε όπως ειπώθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 1930 με την επωνυμία "Ελληνικός Ορειβατικός Σύνδεσμος" από τον Ορειβατικό Αθηνών (1928) και τον Ορειβατικό Πατρών (1929).

Με το ξεκίνημά της περιέλαβε έντεκα αθλητικά σωματεία από τις πιο σημαντικές πόλεις της χώρας ενώ καθ όλη τη δεκαετία του '30 συνέβαλε στην δημιουργία του πρώτου Τάγματος Ελλήνων Χιονοδρόμων, στις τάξεις των ενόπλων δυνάμεων ενώ το 1932 οργάνωσε τους πρώτους Πανελλήνιους Αγώνες της.

Είναι γνωστή βέβαια και η σπουδαία της επιτυχία να κατοχυρώσει νομοθετικά τον θεσμό των "Εθνικών Δρυμών" στη χώρα μας αλλά και να ιδρύσει την "Εταιρεία Προστασίας της Φύσεως".

Το 1977 ο Ελληνικός Ορειβατικός Σύνδεσμος (Ε.Ο.Σ.) μετονομάστηκε σε Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας Χιονοδρομίας (Ε.Ο.Ο.Σ.) και το 1983 διαχωρίστηκε σε 2 ανεξάρτητες αθλητικές ομοσπονδίες, την Ελληνική Ομοσπονδία χιονοδρομίας (Ε.Ο.Χ.) και την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβατικών Συλλόγων (Ε.Ο.Ο.Σ.).

Η Ελληνική Ομοσπονδία Χιονοδρομίας, σήμερα

- Καλλιεργεί και ισότιμα αναπτύσσει 4 Ολυμπιακά αθλήματα, τα Αλπικά Αγώνισματα, τους Δρόμους Αντοχής, το Διάθлон και την Χιονοσανίδα.
- Προσπαθεί να δώσει σε νέα παιδιά την ώθηση να ασχοληθούν με τα χειμερινά σπορ.
- Διαθέτει μια δυνατή εθνική ομάδα, με συμμετοχές σε παγκόσμιο και Ολυμπιακό επίπεδο, που την κατατάσσουν σταθερά στην πρώτη 25άδα.

- Πραγματοποιεί, σειρά διεθνών διοργανώσεων στη χώρα μας, μεταξύ των οποίων οι Βαλκανικοί Αγώνες του 1985 στον Παρνασσό και το Παγκόσμιο Κριτήριο δρόμων αντοχής μη αλπικών χωρών και αθλητών πόλεων στο Σέλι.

3.5 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Αποτελώντας ένα από τα κορυφαία αθλητικά γεγονότα σε παγκόσμιο επίπεδο, οι Χειμερινοί και Θερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες, επικεντρώνουν κάθε τέσσερα χρόνια το ενδιαφέρον χιλιάδων ανθρώπων και αθλητών σε μια συγκεκριμένη πόλη. Αν και μέχρι στιγμής έχουν φιλοξενηθεί σε τρεις ηπείρους, ποτέ χώρα του νότιου ημισφαιρίου δεν ανέλαβε ποτέ τη διοργάνωσή τους.

Αναφερόμενοι στους «χειμερινούς αγώνες» το μυαλό μας παραπέμπει σε αθλήματα που διεξάγονται στο χιόνι και τον πάγο, όπως το αλπικό σκι, το σκι ανωμάλου δρόμου, το καλλιτεχνικό πατινάζ, τα αγωνίσματα του έλκηθρου, το χόκεϊ επί πάγου και άλλα.

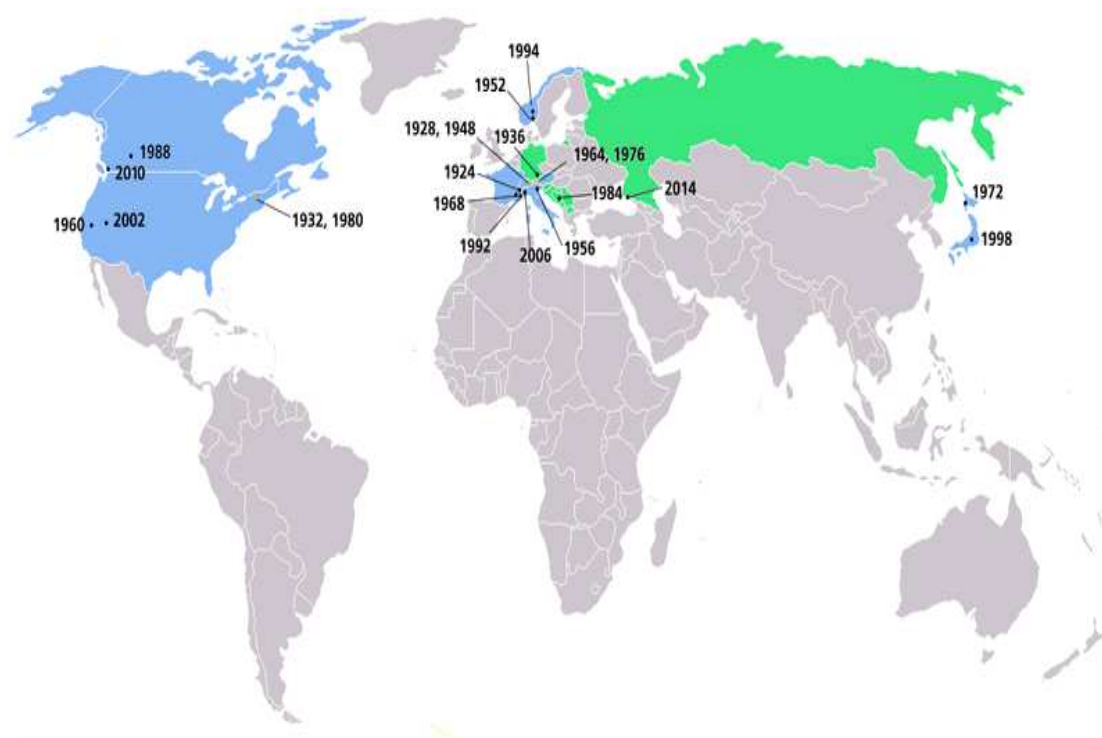
Αξίζει να σημειωθεί ότι από την αρχική τους εμφάνιση, οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες έχουν υποστεί σημαντικές αλλαγές με την τηλεοπτική προβολή να αποτελεί τον νούμερο ένα παράγοντα βελτίωσης της εικόνας τους. Παράλληλα, η διοργάνωση αυτή δημιούργησε μια σημαντική ροή εσόδων, μέσω της πώλησης των δικαιωμάτων μετάδοσης και διαφήμισης του γεγονότος.

Οι πρώτοι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες διεξήχθησαν το 1924 στο Chamonix της Γαλλίας και από τότε η διοργάνωση επαναλήφθηκε κάθε 4 χρόνια μέχρι και το 1936, αφού στη συνέχεια ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος σταμάτησε κάθε αθλητική δραστηριότητα. Οι αγώνες άρχισαν ξανά το 1948 και διεξάγονταν την ίδια χρονιά με

τους θερινούς, μέχρι και το 1992. Από το 1994 στο Lillehammer, οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί τοποθετήθηκαν χρονικά ακριβώς στη μέση της θερινής Ολυμπιάδας, κάτι που ισχύει μέχρι και σήμερα.

Κατά το παρελθόν, δέκα ήταν τα κράτη που φιλοξένησαν σε πόλεις τους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες: η Γαλλία, η Ιταλία, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία, η Αυστρία, η Ελβετία, η Νορβηγία, η Γιουγκοσλαβία, ο Καναδάς και η Γερμανία. Τη μερίδα του λέοντος έχουν οι ΗΠΑ με 4 διοργανώσεις (Lake Placid 1932 και 1980, Squaw Valley 1960 και Salt Lake City 2002) και η Γαλλία με 3 (Chamonix 1924, Grenoble 1968 και Albertville 1992).

Ακολουθούν με 2 η Ιταλία (Cortina d' Ampezzo 1956 και Torino 2006), η Ιαπωνία (Sapporo 1972 και Nagano 1998), η Αυστρία (Innsbruck 1964 και 1976), η Ελβετία (St. Moritz 1928 και 1948), η Νορβηγία (Oslo 1952 και Lillehammer 1994), ενώ στην ίδια κατηγορία θα μπει και ο Καναδάς με τη διοργάνωση του 1988 στο Calgary και στο Vancouver 2010. Τέλος, από μία διοργάνωση έχουν η Γερμανία (Garmisch Partenkirchen 1936) και η Γιουγκοσλαβία (Sarajevo 1984). Η διοργανώτρια πόλη για τους αγώνες του 2014 θα είναι το Σότσι της Ρωσίας.

- 1924 - Σαμονί, Γαλλία
- 1928 - Σαν Μορίτζ , Ελβετία 1928 - Σαν Μορίτζ , Ελβετία
- 1932 - Λέικ Πλάσιντ , ΗΠΑ 1932 - Λέικ Πλάσιντ , ΗΠΑ
- 1936 - Γκαρμίζ - Παρτενκίρσεν , Γερμανία 1936 - Γκαρμίζ - Παρτενκίρσεν , Γερμανία
- 1948 - Σαν Μορίτζ , Ελβετία 1948 - Σαν Μορίτζ , Ελβετία
- 1952 - Όσλο , Νορβηγία 1952 - Όσλο , Νορβηγία
- 1956 - Κορτίνα Ντ'Αμπέτσο , Ιταλία 1956 - Κορτίνα Ντ'Αμπέτσο , Ιταλία
- 1960 - Κοιλάδα Σκουάου , ΗΠΑ 1960 - Κοιλάδα Σκουάου , ΗΠΑ
- 1964 - Ίνσμπρουκ , Αυστρία 1964 - Ίνσμπρουκ , Αυστρία
- 1968 - Γκρενόμπλ , Γαλλία 1968 - Γκρενόμπλ , Γαλλία
- 1972 - Σαπόρο , Ιαπωνία 1972 - Σαπόρο , Ιαπωνία
- 1976 - Ίνσμπρουκ , Αυστρία 1976 - Ίνσμπρουκ , Αυστρία
- 1980 - Λέικ Πλάσιντ , ΗΠΑ 1980- Λέικ Πλάσιντ , ΗΠΑ
- 1984 - Σαράγιεβο , Γιουγκοσλαβία 1984 - Σαράγιεβο , Γιουγκοσλαβία
- 1988 - Κάλγκαρυ , Καναδάς 1988 - Κάλγκαρυ , Καναδάς
- 1992 - Άλμπερτβιλ , Γαλλία 1992 - Άλμπερτβιλ , Γαλλία
- 1994 - Λιλεχάμερ , Νορβηγία 1994 - Λιλεχάμερ , Νορβηγία
- 1998 - Ναγκάνο , Ιαπωνία 1998 - Ναγκάνο , Ιαπωνία
- 2002 - Σολτ Λέικ Σίτυ , ΗΠΑ 2002 - Σολτ Λέικ Σίτυ , ΗΠΑ
- 2006 - Τορίνο , Ιταλία 2006 - Τορίνο , Ιταλία
- 2010 - Βανκούβερ , Καναδάς 2010 - Βανκούβερ , Καναδάς
- 2014 - Σότσι , Ρωσία 2014 - Σότσι , Ρωσία

Όσο για το που θα διεξαχθούν οι χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες του 2014, η απόφαση λήφθηκε στις 4 Ιουλίου 2007. Το Σότσι στη Ρωσία, εξελέγη ως η διοργανώτρια πόλη κατά τη διάρκεια των δύο άλλων φιναλίστ, του Σάλτσμπουργκ στην Αυστρία, και του Pyeongchang στη Νότια Κορέα. Το Σότσι θα είναι η πρώτη πόλη στη Ρωσία που θα φιλοξενήσει Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες. Το Ολυμπιακό Χωριό και το Ολυμπιακό Στάδιο θα βρίσκεται στην ακτή της Μαύρη Θάλασσας.

Η διοργανώτρια πόλη για το 2018 έχει ακόμη καθοριστεί. Pyeongchang, στη Νότια Κορέα, Μόναχο από τη Γερμανία και το Annecy της Γαλλίας, είναι οι πόλεις οι οποίες επισήμαναν το ενδιαφέρον να φιλοξενήσουν τους αγώνες. Η τελική ψηφοφορία από τη ΔΟΕ σχετικά με την τοποθεσία του 2018 θα διεξαχθεί τον Ιούλιο του 2011.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Nordic Games. Με αυτόν το τίτλο διοργανώθηκε για πρώτη φορά η διεθνής συγκέντρωση των χειμερινών σπορ στην Σουηδία, από τον Victor Gustaf Balck, η οποία επαναλήφθηκε το 1903 και το 1905, στη συνέχεια κάθε τέσσερα χρόνια μέχρι το 1926. Ο άνθρωπος αυτός ήταν που επέμενε και τελικά κατάφερε να ενταχθούν στο βασικό Ολυμπιακό πρόγραμμα κάποια αγωνίσματα όπως το καλλιτεχνικό πατινάζ στην εν λόγω διοργάνωση.

Το 1920 στην Αμβέρσα εντάχθηκαν στο Ολυμπιακό πρόγραμμα το καλλιτεχνικό πατινάζ και το χόκεϊ επί πάγου, ενώ το 1921, η ΔΟΕ αποφάσισε ότι το Παρίσι, ως διοργανώτρια χώρα των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων θα ήταν υπεύθυνο και για τη φιλοξενία αθλητών χειμερινών αθλημάτων μια εβδομάδα στις Άλπεις, κάτι που ολοκληρώθηκε με πολύ μεγάλη επιτυχία υπό την ονομασία «Διεθνής Χειμερινή Αθλητική Εβδομάδα» ενώ αργότερα πήρε το όνομα «Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες».

Οι δεύτεροι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες, το 1928 στο Σεν Μόριτζ της Ελβετίας, κατάφεραν να συγκεντρώσουν 464 συμμετοχές αθλητών από 25 χώρες, εν τούτοις οι 3οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες στο Λέικ Πλάσιντ των Η.Π.Α. το 1932 αντιμετώπισαν πολλά προβλήματα.

Ωστόσο, η οικονομική κρίση κατέστησε αδύνατη τη διεξαγωγή των αγώνων. Τελικά όλα κύλησαν ομαλά για τους 252 αθλητές από τις 17 χώρες. Στην ιστορία έχει μείνει ο Αμερικανός Εντι Ιγκαν που είναι ο μοναδικός αθλητής στην ιστορία με χρυσά μετάλλια σε Θερινούς και Χειμερινούς Ολυμπιακούς.

Το 1936 οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί ταξιδεύουν στις πόλεις Γκάρμις και Παρτενκίρχεν με τις συμμετοχές των αθλητών και των αθλητριών να πολλαπλασιάζονται. Για πρώτη φορά στην ιστορία υπήρχε και ελληνική συμμετοχή, με τον Έλληνα του εξωτερικού Δημήτρη Νεγρεπόντη.

Μπορεί οι Γερμανοί να πρόσφεραν ξανά το Γκάρμις – Παρτενκίρχεν τον Ιούλιο του 1939, όμως τέσσερις μήνες αργότερα, ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος δεν άφησε περιθώριο για αθλητικές διοργανώσεις. Οι πρώτοι μεταπολεμικοί αγώνες έγιναν και το 1948, ξανά στην Ελβετία. Στη Γερμανία και στην Ιαπωνία δεν επετράπη η συμμετοχή, αλλά και πάλι σημειώθηκε ρεκόρ με 669 αθλητές και αθλήτριες από 28 χώρες.

Το 1952, οι 6οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί αγώνες έγιναν στο Όσλο με συμμετοχή 694 αντρών και γυναικών αθλητών από 30 χώρες σε 22 αγωνίσματα. Οι Νορβηγοί άναψαν μια φωτιά που τη μετέφεραν 94 σκιέρ στο κέντρο της πόλης, αλλά ουδέποτε θεωρήθηκε ως επίσημη λαμπαδηδρομία.

Το 1956 η ιταλική πόλη Κορτίνα Ντ' Αμπέτσο έγινε το κέντρο των χειμερινών σπορ. Οι ολυμπιακοί αγώνες αυτοί μεταδόθηκαν και από την τηλεόραση. Συνολικά μετείχαν 821 αθλητές και αθλήτριες από 32 χώρες με πρώτη εμφάνιση και για την ΕΣΣΔ, η οποία από την πρώτη στιγμή έκανε αισθητή την παρουσία της στα μετάλλια.

Το 1960 οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί ξαναπήγαν στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου από τις 18 ως τις 28 Φεβρουαρίου 665 αθλητές από 30 χώρες διεκδίκησαν τα μετάλλια, στη Σκούου Βάλε'ι της Καλιφόρνια, χωρίς ελληνική συμμετοχή.

Το Ινσμπουρκ της Αυστρίας πήρε τη σκυτάλη το 1964. Για πρώτη φορά οι συμμετοχές ξεπέρασαν τις 1000 (1091) από 36 κράτη. Στη διοργάνωση αυτή, διεξήχθη για πρώτη φορά και επίσημα λαμπαδηδρομία για Χειμερινούς Ολυμπιακούς, από την Αρχαία Ολυμπία έως την Αθήνα, για να ταξιδέψει η Φλόγα

αεροπορικώς στη Βιέννη και στη συνέχεια με δρομείς στο Ινσμπουργκ.

Η Γκρενόμπλ της Γαλλίας τους διοργάνωσε το 1968, συγκεντρώνοντας 1158 αθλητές από 37 χώρες. Για πρώτη φορά εφαρμόστηκε έλεγχος ντόπινγκ αλλά και φύλου.

Οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί του 1972 στο Σαπόρο, ήταν οι πρώτοι που έγιναν εκτός Ευρώπης και Η.Π.Α. Από τις 3 έως τις 13 Φεβρουαρίου συγκεντρώθηκαν 1006 αθλητές από 35 κράτη.

Το Ινσμπρουκ έγινε για δεύτερη φορά το 1976, τόπος τέλεσης των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων. Αν και αρχικά η διοργάνωση είχε ανατεθεί στο Ντένβερ, οι κάτοικοι του Κολοράντο ψήφισαν να μην χρηματοδοτηθούν οι αγώνες από την Πολιτεία, με αποτέλεσμα η Εκτελεστική Επιτροπή της ΔΟΕ να μεταφέρει τους Ολυμπιακούς στην αυστριακή πόλη, που είχε και την εμπειρία αλλά και τις εγκαταστάσεις. Στο Ινσμπρουκ από τις 4 έως τις 15 Φεβρουαρίου πήγαν 1123 αθλητές από 37 χώρες.

Το 1980 διοργανώνονται ξανά στο Λέικ Πλάσιντ των Ηνωμένων Πολιτειών όπου πήραν μέρος 1072 αθλητές και αθλήτριες από 37 χώρες.

Το 1984 αναλαμβάνει το Σαράγεβο που τότε ανήκε στη Γιουγκοσλαβία, να φιλοξενήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Από τις 8 έως τις 19 Φεβρουαρίου 49 χώρες έστειλαν 1272 αθλητές και αθλήτριες.

Οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί του 1988 στο Κάλγκαρι του Καναδά ήταν οι μεγαλύτεροι μέχρι τότε σε διάρκεια, καθώς κράτησαν 16 μέρες, από τις 13 έως τις 28 Φεβρουαρίου. Πήραν μέρος 1423 αθλητές από 57 χώρες.

Το 1992 διοργανώνονται στην 'Αλμπρτβιλ και ήταν η τελευταία φορά που συνέπιπταν οι Θερινοί Ολυμπιακοί με τους Χειμερινούς.

Πέρασαν μόνο δύο χρόνια για να γίνουν οι επόμενοι Χειμερινοί Ολυμπιακοί, το 1994 στο Λιλεχάμερ της Νορβηγίας με συμμετοχή 1737 αθλητών από 67 χώρες.

Μετά από 26 χρόνια οι Ολυμπιακοί επέστρεψαν στην Ιαπωνία το 1998. Τόπος τέλεσης των Χειμερινών ήταν το Ναγκάνο από τις 7 Φεβρουαρίου έως τις 22, με το σνόουμπορντ για πρώτη φορά στο πρόγραμμα. Οι αθλητές έφτασαν τους 2176 από 72 χώρες.

Διαφορετική διάσταση πήραν το 2002 οι Χειμερινοί στο Σολτ Λέικ με αγωνίσματα, στα οποία πήραν μέρος 2399 αθλητές από 79 χώρες. Η τελετή έναρξης έγινε στις 8 Φεβρουαρίου και η τελετή λήξης στις 24 του μηνός με το σκέλετον να επιστρέφει στο πρόγραμμα και να γίνεται για πρώτη φορά το μπόμπσλεϊ γυναικών.

Κάθε ρεκόρ συμμετοχών έσπασαν οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες του 2006 στο Τορίνο, με 2508 αθλητές από 80 χώρες. Επίσης για πρώτη φορά τα μετάλλια μοιράστηκαν σε 26 κράτη.

Τέλος, οι χειμερινοί ολυμπιακοί αγώνες του 2012 διεξήχθησαν στο Βανκούβερ του Καναδά. με τη συμμετοχή 2.761 αθλητών και αθλητριών, 500.000 επισκεπτών, τα μετάλλια που μοιράστηκαν ήταν 258 σε 25 διαφορετικά κράτη ενώ το κόστος για τη διεξαγωγή τους υπολογίζεται σε 1,15 δισ. Ευρώ.

ΤΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ

Τα 15 αθλήματα των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων χωρίζονται σε 3 μεγάλες κατηγορίες. Αρχικά, έχουμε τα σπορ του πάγου (ice sports): bobsled, luge, skeleton, ice hockey, figure skating, speed skating, short track speed skating και curling. Στη δεύτερη ανήκουν τα αθλήματα του αλπικού σκι (alpine skiing) και της χιονοσανίδας (snowboarding): alpine, freestyle και snowboarding, ενώ η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει τα λεγόμενα βορεινά αθλήματα (Nordic events): biathlon, cross country skiing, ski jumping και Nordic combined.

Πιο συνοπτικά τα αθλήματα χωρίζονται σε δυο ευρύτερες κατηγορίες, τα αθλήματα του χιονιού και τα αθλήματα του πάγου.

Αναλυτικά τα αθλήματα έχουν ως εξής:

Αθλήματα χιονιού:

- αλπικό σκι (alpine skiing)
- διάθλο (biathlon)
- σκι ανωμάλου δρόμου (cross country skiing)
- ελεύθερο σκι (freestyle skiing)
- βορινό σύνθετο (Nordic combined)
- άλμα με σκι (ski jumping)
- χιονοσανίδα (snowboarding)

Αθλήματα πάγου:

- ελκηθοδρομία μπόμπσλεντ (bobsled)
- κέρλινγκ (curling)
- καλλιτεχνικό πατινάζ (figure skating)
- χόκεϊ επί πάγου (ice hockey)
- ελκηθοδρομία λούτζ (luge)
- μικρή πίστα στον πάγο (short track speed skating)
- ελκηθοδρομία σκέλετον (skeleton)
- παγοδρομία ταχύτητας (speed skating)

Το καλλιτεχνικό πατινάζ, το χόκεϊ επί πάγου, τα βορεινά αθλήματα (σκι ανωμάλου δρόμου, άλμα με σκι και βορινό σύνθετο) και οι παγοδρομίες ταχύτητας περιλαμβάνονται στο Ολυμπιακό πρόγραμμα από την πρώτη διοργάνωση του 1924. Τα υπόλοιπα αποτελούν προσθήκες των διοργανωτών που προέκυψαν μετά από την πάροδο του χρόνου.

Κάποια από αυτά μάλιστα ήταν προσωρινά στο Ολυμπιακό πρόγραμμα, ενώ κάποια άλλα όπως το σκι ταχύτητας, το μπάντι και το σκιγιόρινγκ ήταν αγώνες επίδειξης σε προηγούμενες διοργανώσεις, αλλά ποτέ δεν εντάχθηκαν στο επίσημο Ολυμπιακό πρόγραμμα.

ΔΙΑΘΛΟ

Αποτελώντας αρχικά τακτική επιβίωσης παρά ολυμπιακό άθλημα, το διάθλο χρησιμοποιήθηκε από τους Βορειοευρωπαίους σκιέρ για το κυνήγι αλλά και την υπεράσπιση των πατρίδων τους. Από εκεί προέρχεται και το όνομα του αγωνίσματος που αποτελείται από την ένωση δύο αγωνισμάτων: το σκι ανωμάλου δρόμου και τη σκοποβολή με τουφέκι. Στο διάθλο υπάρχουν οι εξής κατηγορίες: ατομικό, σπριντ, pursuit, σκυταλοδρομία και mass start.

Στο ατομικό οι άντρες πραγματοποιούν διαδρομή 30 χλμ, και οι γυναίκες 15 χλμ. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής οι σκιέρ σταματούν τέσσερις φορές και πυροβολούν 5 φορές προς έναν στόχο απόστασης 50 μέτρων. Για κάθε χαμένη βολή σαν ποινή προστίθεται ένα λεπτό χρόνος στον συνολικό χρόνο που θα κάνει ο σκιέρ.

Στο σπριντ οι αθλητές τρέχουν διαδρομές 10 χλμ οι άντρες (χωρισμένοι σε 3 διαδρομές των 3,3 χλμ) και οι γυναίκες 7,5 χλμ. (χωρισμένες σε 3 διαδρομές των 2,5 χλμ.) και σταματούν δύο φορές όπου πυροβολούν πέντε φορές προς έναν στόχο. Για κάθε χαμένη βολή οι αθλητές σαν ποινή διανύουν επιπλέον 150 μέτρα.

Στο pursuit οι αθλητές διανύουν απόσταση οι μεν άνδρες 12,5 χλμ και οι δε γυναίκες 10 χλμ, σταματώντας 4 φορές για σκοποβολή με τους ίδιους κανόνες όπως στο σπριντ. Στη σκυταλοδρομία οι ομάδες αποτελούνται από 4 σκιέρ που διανύουν οι άνδρες 7,5 χλμ και οι γυναίκες 6 χλμ και σταματούν δύο φορές για σκοποβολή με την ίδια ποινή που επιβάλλεται στο σπριντ και στο pursuit.

Στο mass start οι καλύτεροι 30 διαγωνιζόμενοι ξεκινούν συγχρόνως και διανύουν απόσταση 15 χλμ οι άνδρες και 12,5 χλμ οι γυναίκες σταματώντας 4 φορές για σκοποβολή.

ΕΛΚΗΘΡΟ

Η ελβετική πόλη του St. Moritz υπήρξε η γενέτειρα του Bobsleigh προς το τέλος 1800. Ο πρώτος διαγωνισμός πραγματοποιήθηκε το 1884^ε τον νικητή να βραβεύετε με ένα μπουκάλι σαμπάνιας. Το άθλημα πήρε το όνομα του το 1892, όταν εισήχθη ένα νέο έλκηθρο φτιαγμένο από μέταλλο. Το έλκηθρο αργότερα χρειάστηκε να τελειοποιηθεί αεροδυναμικά προκειμένου να αναπτύσσει μεγαλύτερη ταχύτητα.

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες αγωνισμάτων στο έλκηθρο: Το διπλό (με δύο άτομα) και το τετραπλό (με τέσσερα άτομα) και το διπλό γυναικών.

Οι αθλητές προκειμένου να ξεκινήσουν σπρώχνουν όσο μπορούν πιο γρήγορα για 50 μέτρα το έλκηθρο και όταν αυτό αναπτύξει την επιθυμητή ταχύτητα πηδούν μέσα και εν συνεχεία το έλκηθρο τρέχει ανάμεσα σε ειδικά διαμορφωμένο παγοδιάδρομο με μεγάλες ταχύτητες.

Οι αθλητές αγωνίζονται κόντρα στον χρόνο, όπου μέσα σε τέσσερις γύρους νικητές αναδεικνύονται αυτοί που έκαναν τον μικρότερο χρόνο. Το άθλημα αποτέλεσε μέρος του επίσημου προγράμματος των 1ων Ολυμπιακών χειμερινών αγώνων που έγιναν στο Chamonix Mont Blanc το 1924.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΤΙΝΑΖ

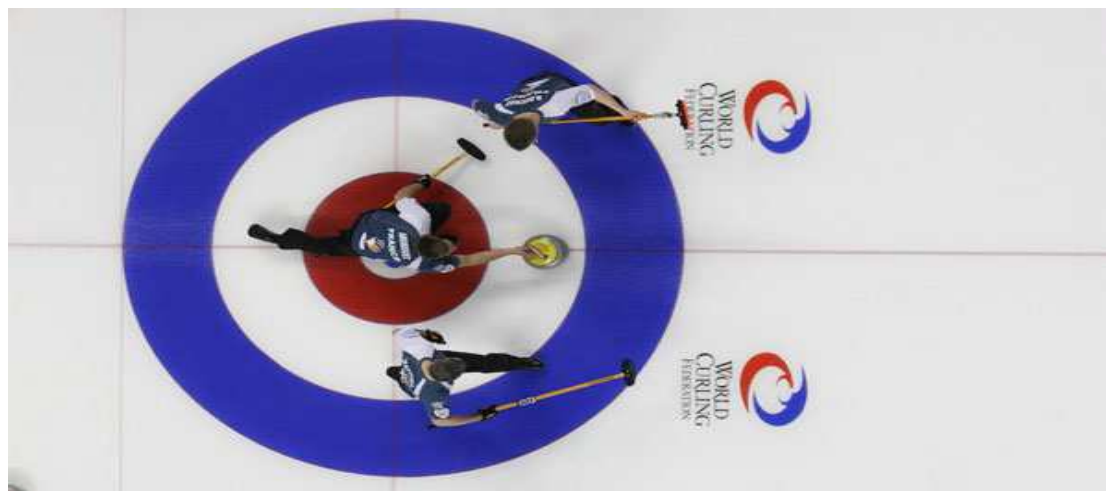
Αν και το πατινάζ έκανε την εμφάνισή του πριν από αρκετούς αιώνες, η καλλιτεχνική του μορφή άργησε αρκετά. Το 1772 ο Άγγλος λοχαγός του πυροβολικού, Robert Jones, κυκλοφόρησε στο Λονδίνο ένα βιβλίο με οδηγίες για τις βασικές φιγούρες του πατινάζ (κύκλοι και οχτάρια). Το «A Treatise on Skating» απευθυνόταν μόνο σε άντρες, αφού στο τέλος του 18ου αιώνα οι γυναίκες δεν συνηθιζόταν να πατινάρουν πάνω στον πάγο. Εκεί όμως έγινε για πρώτη φορά ο διαχωρισμός ανάμεσα σε πατινάζ ταχύτητας και καλλιτεχνικό πατινάζ.

Ο άνθρωπος που πρώτος έδωσε στο καλλιτεχνικό πατινάζ τη σημερινή του μορφή ήταν ο αμερικανός Jackson Haines, πρώην χορευτής μπαλέτου, ο οποίος με τις εμφανίσεις του, τα άλματα και τις φιγούρες του άφησε άφωνο το κοινό της Ευρώπης στα μέσα του 19ου αιώνα, ενώ προχώρησε σε μια ακόμα καινοτομία: μετέτρεψε τις κινήσεις του σε χορογραφία, συνοδεύοντάς τις με μουσική. Ο Haines κέρδισε το 1864 το πρώτο Παναμερικανικό Πρωτάθλημα καλλιτεχνικού πατινάζ στο Troy της Νέας Υόρκης και ήταν ο πρώτος skater που χρησιμοποίησε μη αποσπώμενες μεταλλικές λάμες στα παπούτσια του για περισσότερη ελευθερία κινήσεων.

Επειδή τα τουρνουά μπορούσαν να διεξαχθούν σε εσωτερικό χώρο, το καλλιτεχνικό πατινάζ προστέθηκε στο Ολυμπιακό πρόγραμμα των Θερινών Ολυμπιακών Αγώνων το 1908. Τελικά το καλλιτεχνικό πατινάζ έγινε επίσημο χειμερινό Ολυμπιακό άθλημα στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 1924 στο Chamoniix. Υπάρχουν τρία είδη καλλιτεχνικού πατινάζ: Ατομικό ανδρών και γυναικών, ζευγάρια και χορός στον πάγο, όπου όλα εκτελούνται με τη συνοδεία μουσικής.

Στο ατομικό ανδρών και γυναικών οι αθλητές (χορευτές στην πραγματικότητα) πραγματοποιούν στην αρχή ένα μικρό πρόγραμμα διάρκειας 2:50 λεπτών και εν συνεχεία ακολουθεί ένα μεγαλύτερο πρόγραμμα πιο απαιτητικό (διάρκειας 4:30 λεπτών για τους άνδρες και 4 λεπτών για τις γυναίκες) όπου οι διαγωνιζόμενοι ξεδιπλώνουν στην πίστα του πάγου όλη τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους στα χορευτικά και τις πιρουέτες, ένα αναντίρρητα πανέμορφο θέαμα που έχει εδραιώσει το καλλιτεχνικό πατινάζ στα πιο δημοφιλή αθλήματα των χειμερινών ολυμπιακών αγώνων. Στα ζευγάρια το πρόγραμμα είναι διάρκειας 4:30 λεπτών και απαιτούνται τέλειος συγχρονισμός και εξαιρετική αρμονία στις κινήσεις. Στον χορό πάνω στον πάγο κυριαρχούν ο ρυθμός, η συγχρονισμένη κίνηση και οι φιγούρες.

ΚΕΡΛΙΝΓΚ

Το κέρλινγκ, γνωστό σήμερα και ως «σκάκι του πάγου», έχει τις ρίζες του στη μεσαιωνική Σκωτία. Η πρώτη επίσημη αναφορά στο άθλημα βρίσκεται στα αρχεία του Αβαείου Paisley της κεντρικής Σκωτίας και κάνει λόγο για έναν διαγωνισμό με πέτρες πάνω σε πάγο. Επίσης σε δυο πίνακες (1565) του Ολλανδού ζωγράφου Pieter Bruegel του Πρεσβύτερου απεικονίζονται πρόσωπα που εξασκούνται στο κέρλινγκ. Πάντως η πρώτη απόδειξη ύπαρξης του κέρλινγκ προέρχεται από μια πέτρα η οποία φέρει πάνω της τη χρονολογία 1511.

Βέβαια το κέρλινγκ στην αρχική του μορφή δεν είχε καμία σχέση με το σημερινό αγώνισμα στρατηγικής, αλλά ήταν απλά ένα παιχνίδι δεξιοτήτας, στο οποίο οι παίκτες κυλούσαν πέτρες από γρανίτη – λείες στην κάτω τους επιφάνεια – πάνω σε παγωμένες επιφάνειες. Τις περισσότερες φορές οι πέτρες προέρχονταν από τον πυθμένα ποταμών και λιμνών. Το παιχνίδι μεταφέρθηκε αργότερα από Σκωτσέζους στρατιώτες στον Καναδά και από εκεί η φήμη του εξαπλώθηκε στον υπόλοιπο κόσμο.

Το Curling μοιάζει στους κανόνες κάπως με το baseball, όπου δύο ομάδες αποτελούμενες από 4 παίκτες η κάθε μία προσπαθούν πάνω σε διαμορφωμένη πίστα πάγου να στείλουν με τη βοήθεια ειδικού μπαστουνιού όσο γίνεται πιο κοντά στο κέντρο ομόκεντρων κύκλων 8 ειδικά διαμορφωμένες πέτρες (από δύο ο κάθε παίκτης της ομάδας) βάρους 19,1 κιλών η κάθε μια. Κάθε παιχνίδι αποτελείται από 10 «ends» όπου οι δύο ομάδες σπρώχνουν συνολικά 16 πέτρες (8 η κάθε ομάδα). Κάθε πέτρα που θα καταλήγει πιο κοντά στο κέντρο του κύκλου σε σχέση με την αντίστοιχη προσπάθεια του αντιπάλου κερδίζει και έναν πόντο. Στο τέλος νικήτρια ομάδα αναδεικνύεται αυτή που θα έχει μαζέψει τους περισσότερους πόντους.

Το Curling παίζεται έκανε την ολυμπιακή έναρξή του στους χειμερινούς αγώνες του Ναγκάνο του 1998 με τα πρωταθλήματα των ανδρών και των γυναικών.

NORDIC COMBINED

Είναι συνδυασμός τριών αθλημάτων, του άλματος με σκι, του cross country, και του σπριντ. Το άθλημα αυτό όπως φανερώνει και το όνομά του έχει προέλευση από τη Βόρεια Ευρώπη. Χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες: 1) το ατομικό σε μικρό λόφο, όπου οι σκιέρ ξεκινούν με ένα άλμα στον μικρό λόφο (90μ.) και εν συνεχεία διανύουν ανώμαλο δρόμο (cross country) 10 χλμ. που χωρίζεται σε 4 διαδρομές των 2,5 χλμ.,

2) το ατομικό σε μεγάλο λόφο (120μ.) όπου ισχύουν τα ίδια με πριν με μόνη διαφορά το ύψος του λόφου 3) Ομαδικό όπου κάθε ομάδα αποτελείται από 4 σκιερ και κάθε αθλητής κάνει δύο άλματα από μικρό λόφο (90μ.) και εν συνεχεία κάνουν σκυταλοδρομία 4 X 5 χλμ.

SHORT TRACK

Επιθετικό και στρατηγικό πατινάζ σε ωσειδή πίστα μήκους 111 μέτρων. Στο άθλημα αυτό το σώμα συγκλίνει προς τα εμπρός κατά γωνία 40°, ενώ το ένα χέρι αγγίζει τον πάγο στις στροφές προσπαθώντας να υπερνικήσει τους αντιπάλους χωρίς να τους αγγίζει. Πρόκειται για αγώνες ταχύτητας όπου οι αθλητές μετέχουν σε γύρους των τεσσάρων και έξι αθλητών και οι δύο πρώτοι από κάθε γύρο, μέχρι να μείνουν 4 αθλητές για τον τελικό.

Το άθλημα αυτό έχει προέλευση από τη Βόρεια Αμερική στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και εντάχθηκε για πρώτη φορά σαν αγώνισμα επίδειξης στο Κάλγκαρι το 1988 και επίσημα στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες το 1992 στο Albertville. Υπάρχουν οι εξής κατηγορίες: 500μ. ανδρών και γυναικών, 1.000μ. ανδρών και γυναικών, 1.500μ. ανδρών και γυναικών και σκυταλοδρομία 5.000μ. για τους άνδρες και 3.000 μ. για τις γυναίκες.

ΧΟΚΕΥ ΠΑΓΟΥ

Οι ρίζες του Ice hockey τοποθετούνται στον 10ο αιώνα και την ανατολική ακτή του Καναδά. Οι παλαιότερες αναφορές μιλούν για ένα παιχνίδι που θύμιζε πολύ το σύγχρονο χόκεϊ και παιζόταν από τους ιθαγενείς Mikmaq. Από τις αρχές του 19ου αιώνα το άθλημα εξαπλώθηκε σε ολόκληρο τον Καναδά. Βρετανοί στρατιώτες και Καναδοί μαθητές έπαιζαν χόκεϊ σε παγωμένες λίμνες, ενώ το 1870 μια ομάδα φοιτητών από το Πανεπιστήμιο του McGill στο Μόντρεαλ εξέδωσε τους πρώτους κανόνες του παιχνιδιού, αλλάζοντας το μέχρι τότε μπαλάκι με το ξύλινο ruck.

Ο όρος «hockey» εμφανίστηκε για πρώτη φορά τον 17ο αιώνα, όμως κανείς δεν είναι σίγουρος για την ετυμολογία της. Άλλοι υποστηρίζουν ότι προέρχεται από τη γαλλική λέξη «coquette» που σημαίνει γκλίτσα, ενώ άλλοι πιστεύουν ότι το άθλημα πήρε την ονομασία του προς τιμήν του Βρετανού συνταγματάρχη Hockey, που την δεκαετία του 1850 χρησιμοποιούσε το συγκεκριμένο παιχνίδι στη Νέα Σκωτία για να κρατάει τους άντρες του σε φόρμα. Μια τρίτη ερμηνεία αποδίδει τον όρο στην ολλανδική λέξη «hokje» που στην καθομιλούμενη σημαίνει «στόχος». Το 1879, μια ομάδα σπουδαστών κολλεγίων στο πανεπιστήμιο McGill στο Μόντρεαλ καθιέρωσε τις πρώτες διοργανώσεις χόκευ και ανέπτυξε το πρώτο γνωστό σύνολο κανόνων χόκευ. Το χόκευ επί πάγου συμπεριλήφθη για πρώτη φορά στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αμβέρσας το 1920, ωστόσο μπήκε σαν χειμερινό άθλημα στο Σαμονί το 1924.

Θα διαγωνιστούν στο Βανκούβερ 12 αντρικές ομάδες και 8 γυναικείες. Παίζεται σε ειδικά διαμορφωμένο παγοδρόμιο με δύο εστίες (προσομοιάζει στο ποδόσφαιρο) από δύο ομάδες αποτελούμενες από 6 παίκτες οι οποίες προσπαθούν να

παραβιάσουν η μια την εστία της άλλης με έναν σκληρό μαύρο λαστιχένιο δίσκο που τον καθοδηγούν οι παίκτες με τη βοήθεια ενός ειδικού μπαστουιού. Ο αγώνας διεξάγεται σε τρία 20λεπτα με δύο 15λεπτα διαλείμματα και νικητής είναι αυτός που θα πετύχει τα περισσότερα τέρματα.

ΣΚΕΛΕΤΟΣ

Το skeleton, μαζί και το Luge που θα δούμε παρακάτω έχει ως κοινή προέλευση τη δημιουργική φαντασία του Ελβετού ξενοδόχου Caspar Badrutt. Ο Caspar είχε ένα πρόβλημα στα τέλη της δεκαετίας του 1860: κανείς δεν ήθελε να επισκεφτεί χειμωνιάτικα τον ξενώνα του στο St. Moritz. Αντί όμως να το βάλει κάτω, κατάφερε να πείσει μερικούς από τους σταθερούς του πελάτες να περάσουν μερικές μέρες στο χειμερινό του θέρετρο. Οι – κυρίως – Άγγλοι επισκέπτες του βρήκαν ιδιαίτερα διασκεδαστική τη μετατροπή των παιδικών έλκηθρων σε παιχνίδι, όμως γρήγορα δημιουργήθηκε ένα καινούργιο πρόβλημα: οι πελάτες του ξενοδοχείου κατέβαιναν με μεγάλη ταχύτητα τους κατηφορικούς δρόμους του St. Moritz και έπεφταν πάνω στους πεζούς προκαλώντας τραυματισμούς και πονοκέφαλο στην τοπική αστυνομία.

Τότε ο Badrutt βρήκε την ενδεδειγμένη λύση κατασκευάζοντας το 1870 μια πίστα δίπλα στο ξενοδοχείο του, όπου οι φιλοξενούμενοί του μπορούσαν να κάνουν τις τρέλες τους χωρίς παράπλευρες απώλειες. Πολύ γρήγορα οι χρήστες των έλκηθρων έκαναν τις τροποποιήσεις από τις οποίες προέκυψαν το luge (με τα πόδια μπροστά), το skeleton (με το κεφάλι μπροστά) και το bobsleigh (με το διπλό ή τετραπλό πλήρωμα). Μέσα στην επόμενη δεκαετία και τα τρία αγωνίσματα είχαν

εξαπλωθεί σε ολόκληρο τον κόσμο. Η πίστα του Caspar Badrutt λειτουργεί μέχρι σήμερα έχοντας φιλοξενήσει δυο Ολυμπιακές διοργανώσεις, ενώ είναι μια από τις ελάχιστες στον κόσμο με φυσική ψύξη.

Πρόκειται ίσως για το πιο παράξενο και αρκετά δύσκολο άθλημα – μαζί με το Luge- που βασίζεται σε ένα ιδιόμορφο επίπεδο έλκηθρο κατασκευασμένο από μέταλλο πάνω στο οποίο οι αθλητές σε οριζόντια θέση ακουμπάνε μπρούμυτα και με αρκετές δεξιότητες διαγωνίζονται σε αγώνες ταχύτητας. Για να ξεκινήσουν οι αθλητές παίρνουν φόρα για 50 μέτρα κρατώντας από τις λαβές το μεταλλικό έλκηθρο και εν συνεχεία πέφτουν στον πάγο ακουμπώντας πρώτα με το κεφάλι πάνω στον σκελετό και εν συνεχεία με το στομάχι και αναπτύσσουν έτσι ταχύτητα πάνω στον πάγο. Οι αναμφίβολα εξαιρετικά επιδέξιοι αθλητές οδηγούν τον σκελετό μετατοπίζοντας πολύ ελαφρά το σώμα τους. Το άθλημα αυτό πήρε το όνομά του το 1892 όταν εισήχθη ένα έλκηθρο κατασκευασμένο από μέταλλο και οι θεατές θεώρησαν ότι έμοιαζε με σκελετό. Ο σκελετός έκανε την παρθενική εμφάνισή του στους χειμερινούς ολυμπιακούς αγώνες του 1928.

ΛΟΥΤΖ

Το Luge έκανε την ολυμπιακή έναρξή του στο Ίνσμπουργκ το 1964. Στο luge (η γαλλική λέξη για «το έλκηθρο»), οι δρομείς αρχίζουν καθισμένοι στο έλκηθρο. Τραβώντας τις σταθερές λαβές στον πάγο, επιτυγχάνουν γρήγορη εκκίνηση. Μετά από αυτήν την έναρξη, χρησιμοποιούν τα ειδικά γάντια με καρφιά στην επιφάνεια πάγου για την πρόσθετη επιτάχυνση προτού ακουμπήσουν με την πλάτη ανάσκελα στο έλκηθρο. Πόδια, κεφάλι και σώμα είναι όσο το δυνατόν σε ευθεία για να πετύχουν οι αθλητές τη μέγιστη αεροδυναμική. Οι δρομείς Luge οδηγούν το έλκηθρο με τη χρησιμοποίηση των ποδιών και των ώμων τους, και όταν θέλουν να φρενάρουν χρησιμοποιούν τα πόδια τους. Η ταχύτητα και η τεχνική που χρησιμοποιούν πρέπει να είναι σε απόλυτη αρμονία για να πετύχουν το καλύτερο αποτέλεσμα. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ταχύτητες στο Luge αγγίζουν τα 140 χλμ/ώρα χάρη στον αεροδυναμικό εξοπλισμό και τους ειδικά διαμορφωμένους παγωμένους διαδρόμους.

SPEED SKATING

Το Speed Skating έχει τις ρίζες του στην Ολλανδία από τον 13^ο αιώνα την εποχή που τα σιδερένια πατίνια πάνω σε ξύλινες σόλες χρησίμευαν σαν μέσο μεταφοράς. Για πρώτη φορά μπήκε στο πρόγραμμα των χειμερινών ολυμπιακών αγώνων στο Σαμονί της Γαλλίας το 1924. Οι σκέϊτερς μπορούν να φτάσουν ταχύτητες πάνω στον πάγο που αγγίζουν τα 60 χλμ/ώρα. Πραγματοποιείται σε σχήματος οβάλ πίστα παγοδρομίας 400 μέτρων και αποτελείται από δέκα υποκατηγορίες: 500m, 1000m, 1500m, 5000m, τόσο για άνδρες όσο και για γυναίκες, 3000m, για τις γυναίκες, 10.000m για τους άνδρες και ομαδική καταδίωξη για άνδρες και για γυναίκες. Όλα αυτά διεξάγονται. Όλα τα παραπάνω διεξάγονται μια φορά εκτός από τα 500m ανδρών και γυναικών που γίνονται δύο φορές.

SNOWBOARDING

Αν και το snowboard είναι άθλημα του χιονιού, οι ρίζες του βρίσκονται στα δημοφιλή skateboards και τις σανίδες του surf. Οι πρώτες χιονοσανίδες έκαναν την εμφάνισή τους σε διάφορες μορφές τον 19ο αιώνα, όμως το snowboard δημιουργήθηκε το 1965 από μια τυχαία έμπνευση του Αμερικάνου Sherman Poppen από το Μίσιγκαν, ο οποίος θέλοντας να βοηθήσει την κόρη του να παίζει στο χιόνι, ένωσε τα δυο πέδιλα του σκι δένοντας τα μπροστά και πίσω. Το αποτέλεσμα, με τις απαραίτητες μετατροπές, ονομάστηκε Snurfer (εκ των snow και surfer) και πούλησε πάνω από ένα εκατομμύρια κομμάτια μέσα στα επόμενα 10 χρόνια.

Λίγα χρόνια αργότερα, το 1970, ένας skateboarder από την Καλιφόρνια, ο Tom Sims, πρόσθεσε στο Snurfer δυο λουριά στα οποία μάγκωναν οι μπότες δίνοντας έτσι μεγαλύτερη σταθερότητα και δυνατότητα ελιγμών. Το επόμενο βήμα ήρθε από τον Jake Burton Carpenter, με την τοποθέτηση ενός σκοινιού στο μπροστινό μέρος της σανίδας το οποίο κρατούσε ο αναβάτης, ενώ τη δεκαετία του '90 προστέθηκαν μεταλλικές λάμες, ώστε το snowboard να χρησιμοποιείται και σε πατημένες πίστες. Για πρώτη φορά έκανε την εμφάνισή του σαν χειμερινό ολυμπιακό άθλημα στο Ναγκάνο το 1998. Πρόκειται για ένα αναπτυσσόμενο άθλημα με πολλούς φίλους κυρίως στην Αμερική. Τρία ακραία είδη snowboarding περιλαμβάνονται σε αυτό το θεαματικό σπορ: Half Pipe, Snowboard Cross (που εισήχθη για πρώτη φορά στους προηγούμενους χειμερινούς ολυμπιακούς αγώνες του Τορίνο το 2006) και παράλληλη γιγαντιαία τεχνική κατάβαση.

Οι αθλητές κρίνονται βάσει του ύψους και του στυλ του κάθε ακροβατικού που πραγματοποιούν στον αέρα. Στην παράλληλη γιγαντιαία τεχνική κατάβαση

αγωνίζονται ανά δύο όπου περνούν μέσα από μια σειρά από πύλες σε συνολικά 9 διαδρομές. Στο snowboard cross διαγωνίζονται ανά τετράδες οι αθλητές.

ΑΛΠΙΚΟ ΣΚΙ

Το αλπικό σκι είναι συνδυασμός της ελευθέρας και της τεχνικής κατάβασης. Αναπτύχθηκε από τις αρχές του 20ου αιώνα στις Άλπεις της κεντρικής Ευρώπης και αναπτύχθηκε με την παρουσία των σκι lifts, που επέτρεψαν στους σκιέρ να επαναλαμβάνουν χωρίς κόπο τις καταβάσεις, επιστρέφοντας με ευκολία στα σημεία εκκίνησης των καταβάσεων. Με το πέρασμα των χρόνων η τεχνική του αλπικό σκι διαχωρίστηκε τελείως από αυτήν του σκι αντοχής, κυρίως λόγω της δυνατότητας των αθλητών να φοράνε σκληρές μπότες και να κουμπώνουν τη φτέρνα πάνω στο πέδιλο, αποκτώντας έτσι πολύ καλύτερο έλεγχο στην κατάβαση.

Για πρώτη φορά εισήχθη σε Ολυμπιακούς Αγώνες το 1936.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο βαθμός δυσκολίας του αγωνίσματος που χωρίζεται σε 5 κατηγορίες είναι εξαιρετικά υψηλός αφού οι σκιέρ αναπτύσσουν ταχύτητες που ξεπερνούν τα 130 (!) χιλιόμετρα την ώρα, ως εκ τούτου απαιτούνται ιδιαίτερες δεξιότητες, αντοχή, μέγιστη αυτοσυγκέντρωση, και αποφασιστικότητα.

Υπάρχουν οι εξής κατηγορίες στο αλπικό σκι όπου το καθένα έχει διαφορετική τεχνική και εξοπλισμό: 1) Τεχνική κατάβαση (SLALOM), 2) Γιγαντιαία κατάβαση (GIANT SLALOM), 3) Σούπερ γιγαντιαία κατάβαση (SUPER G), 4) Ελευθέρα

κατάβαση (DOWNHILL) και 5) Αλπικό σύνθετο (SUPER COMBINED) το οποίο είναι συνδυασμός της ελευθέρας και της τεχνικής κατάβασης.

ΑΛΜΑΤΑ

Το άλμα με σκι, ένα από τα πιο θεαματικά χειμερινά αθλήματα, ξεκίνησε το 1809 από τον νορβηγικό στρατό και τη βαρεμάρα ενός λοχία, του Olaf Rye. Ο Όλαφ προσπαθούσε να σκοτώσει την ώρα του και έβαλε στοίχημα με τους στρατιώτες του ότι θα κατάφερνε να κάνει άλμα με τα σκι του στον αέρα. Η προσπάθειά του μετρήθηκε στα 9.5 μέτρα και ο ενθουσιασμός που δημιουργήθηκε με τους υπόλοιπους στρατιώτες να θέλουν να βελτιώσουν την επίδοσή του, οδήγησε στην αστραπιαία εξάπλωση του «παιχνιδιού» στον στρατόνα και από εκεί σε ολόκληρη τη χώρα.

Το 1862 ο Sondre Norheim πήδηξε πάνω από ένα βράχο παίρνοντας φόρα χωρίς να χρησιμοποιήσει τα μπαστούνια του, το άλμα μετρήθηκε στα 30 μέτρα και το ρεκόρ έμεινε ακατάρριπτο για τρεις δεκαετίες. Ο πρώτος οργανωμένος αγώνας έγινε την ίδια χρονιά στο Trysil της Νορβηγίας, ενώ από το 1879 ξεκίνησε στο Όσλο η ετήσια διοργάνωση «Huseburennene», που από το 1892 μεταφέρθηκε στο Holmenkollen, πόλη που παραμένει μέχρι σήμερα ο παγκόσμιος «ναός» του αγωνίσματος.

Ο πρώτος γνωστός σκιέρ που πραγματοποίησε άλμα ήταν ένας Νορβηγός αξιωματικός ονόματι Όλαφ Ρίε που το 1809 έκανε άλμα 9,5 μέτρα. Για πρώτη φορά μπήκαν τα άλματα σκι στους χειμερινούς ολυμπιακούς αγώνες του Chamonix της Γαλλίας το 1924.

Πρόκειται για ένα ιδιαίτερης δυσκολίας αγώνισμα, αφού οι αθλητές βαθμολογούνται όχι μόνον βάσει του άλματος που πραγματοποιούν, αλλά και της τεχνικής και του στυλ του κάθε άλτη. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες αλμάτων: 1) Ατομικό από λόφο ύψους 90 μέτρων, 2) Ατομικό από λόφο ύψους 120 μέτρων και 3) Ομαδικό από λόφο 120 μέτρων όπου η κάθε ομάδα αποτελείται από 4 σκιέρ. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι ταχύτητες που αγγίζουν εδώ οι άλτες φτάνουν τα 95 χλμ/ώρα όταν εκτινάσσονται στον αέρα!

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΚΙ

Εχει την καταγωγή του από την Αμερική από την δεκαετία του 1960. Στο freestyle skiing οι αθλητές πραγματοποιούν εντυπωσιακές εναέριες μανούβρες ενώ πραγματοποιούν κατάβαση. Μετείχε σαν αγώνες επίδειξης στους χειμερινούς ολυμπιακούς αγώνες του Κάλγκαρι το 1988, ενώ επίσημα μετείχε σαν χειμερινό ολυμπιακό άθλημα το 1992 στο Albertville. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες ελεύθερου σκι: 1) Aerials όπου οι σκιέρ πραγματοποιούν μικρά και τεχνικά άλματα και στροφές στον αέρα προσπαθώντας να ισοροπήσουν με τεχνική στα σκι τους, μια αναμφίβολα πολύ δύσκολη δοκιμασία 2) Moguls όπου οι σκιέρ κατεβαίνουν μια πλαγιά περίπου 250 μέτρων όπου ανά 3-4 μέτρα υπάρχουν φυσικά εμπόδια (λοφίσκοι) ύψους 1,2 μέτρων που οι σκιέρ καλούνται να ξεπεράσουν με επιδέξιες όσο και ταχύτατες κινήσεις 3) Ski Cross όπου οι σωματικές αντοχές και η δύναμη διαδραματίζουν έναν βασικό ρόλο αφού οι αθλητές

πραγματοποιούν τέσσερα έως πέντε τρεξίματα (διαδρομές) που διαρκούν 60 δευτερόλεπτα ή περισσότερο.

ΔΡΟΜΟΙ ΑΝΤΟΧΗΣ (CROSS COUNTRY SKIING)

Το σκι αντοχής υπήρξε η πρώτη μορφή χιονοδρομίας. Ο πρώτος σύγχρονος αγώνας Σκι αντοχής διεξήχθη το 1843 στο Tromsø της Νορβηγίας και το 1881 ιδρύθηκε η πρώτη σχολή σκι στο Telemark της ίδιας χώρας. Πρωτοπόρος στην βελτίωση και προώθηση του Σκι Αντοχής υπήρξε ο Νορβηγός Sondre Norheim (1825-1897). Συμπεριλήφθηκε για πρώτη φορά στους χειμερινούς ολυμπιακούς του Chamonix της Γαλλίας το 1924. Οι δρόμοι αντοχής αποτελούνται από τα εξής αθλήματα χιονοδρομιών: 1) Ατομικό ανδρών και γυναικών στα 15 και 10 χλμ. αντίστοιχα όπου οι αθλητές χρονομετρούνται για τις επιδόσεις τους, 2) ομαδική εκκίνηση όπου οι σκιέρ πραγματοποιούν απόσταση 50 χλμ (ανδρών) και 30 χλμ (γυναικών) κάτι δηλαδή σαν τον μαραθώνιο του στίβου, 3) Pursuit όπου οι σκιέρ αγωνίζονται σε δύο διαφορετικές κούρσες την ίδια μέρα διανύοντας οι μεν άνδρες 15 χλμ. με κλασικό σκι και 15 χλμ με ελεύθερο σκι, οι δε γυναίκες 7,5 χλμ κλασικό σκι και 15 χλμ. ελεύθερο σκι. 4) ατομικό σπριντ ανδρών (1,4 χλμ.) και γυναικών (1,2 χλμ.) 5) Ομαδικό σπριντ όπου ομάδες αποτελούμενες από δύο σκιερ εναλλάσσονται την διαδρομή τρεις ο καθένας για 6 γύρους και 6) Σκυταλοδρομία ανδρών (4 X 10 χλμ.) και γυναικών (4X5 χλμ)

3.6 Επιπτώσεις και Ρόλος των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων

Ο ρόλος και οι συνέπειες που είχαν οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες υπήρξαν σε πολλές περιπτώσεις καθοριστικοί για την ανάδειξη του διεθνούς προφίλ των χωρών που τους φιλοξένησαν, αλλά, και για και την βελτίωση της ποιότητας ζωής στην περιοχή αυτή.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι αγώνες αποτέλεσαν πόλοι έλξης του κοινού παγκοσμίως ενώ συχνά έφερναν στις πόλεις νέες υποδομές και εγκαταστάσεις, καθώς και μια ποικιλία κοινωνικών, οικονομικών και πολιτισμικών γεγονότων τα οποία επηρεάζουν τις προϋπάρχουσες μορφές δραστηριότητας και τον τρόπο ζωής της κοινωνίας της περιοχής στην οποία φιλοξενούνται.

Παρακάτω αναπτύσσονται και ομαδοποιούνται οι βασικότερες εξ αυτών:

Οικονομία

Η συγκέντρωση εκατοντάδων επισκεπτών στην περιοχή που εκάστοτε φιλοξενεί τους αγώνες αυτούς συμβάλλει και στην ανάπτυξη του τουρισμού, της κοινωνίας και της οικονομίας.

Οι ολυμπιακοί αγώνες όπως και όλα τα μεγάλα γεγονότα, στοχεύουν στην προσέλκυση τουριστών και για μετά την ολοκλήρωση τους. Εξαιτίας αυτού, οι διοργανώτριες πόλεις έχουν δώσει σε αυτούς εξαιρετική οικονομική σημασία. Άλλωστε, η διεθνής αναγνωρισιμότητα συμβάλει στη προσέλκυση τουριστών άρα και στην εισροή χρήματος και σε συνακόλουθα οικονομικά οφέλη.

Δεν υπάρχουν όμως μόνο οικονομικά οφέλη από τέτοιου είδους διοργανώσεις. Οι Ολυμπιακοί αγώνες επιφέρουν και μία σειρά αρνητικών επιπτώσεων. Για παράδειγμα συντελούν στην αύξηση των τιμών των αγαθών των υπηρεσιών και των ακινήτων.

Παρακάτω στον πίνακα παρατίθενται πιο συνοπτικά οι θετικές συνέπειες και οι αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις.

Θετικές συνέπειες	
1	Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
2	Καταπολέμηση ανεργίας
3	Επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης
4	Πηγή εσόδων για την τοπική αυτοδιοίκηση
5	Ανάπτυξη του τουρισμού και των οικονομικών επενδύσεων
6	Αναγνωρισιμότητα

Αρνητικές επιπτώσεις	
1	Αύξηση στις τιμές των ακινήτων
2	Αύξηση στις τιμές των αγαθών
3	Αύξηση στις τιμές των υπηρεσιών
4	Απόσπαση εθνικών οικονομικών πόρων από πιο αξιόλογες εργασίες
5	Υπερβολική δαπάνη για την προετοιμασία των αγώνων
6	Αύξηση κερδοσκοπίας

Κοινωνία

Είναι γεγονός ότι οι ολυμπιακοί αγώνες συμβάλλουν στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής από μέρους των κατοίκων προς τους ξένους. Αυτό οφείλεται στο ότι οι κάτοικοι με διαφορετικό υπόβαθρο αγωνίζονται για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού.

Παράλληλα ενισχύονται οι δεσμοί μέσα στην κοινωνία καθώς οικοδομείται ένα κλίμα εμπιστοσύνης και σύμπνοιας. Τα έργα βελτίωσης των αστικών υποδομών μετά το πέρας των αγώνων παραμένουν σαν κληρονομιά στους κατοίκους των ολυμπιακών πόλεων μεταβάλλοντας σε μεγάλο ή μικρό βαθμό την καθημερινότητα τους. Επίσης, τα μεγάλα γεγονότα παρέχουν κίνητρα στους ντόπιους να ενισχύσουν τις ευκαιρίες αναψυχής και τις οικογενειακές δραστηριότητες αναψυχής.

Θετικές κοινωνικές συνέπειες	
1	Ενίσχυση κοινωνικών δεσμών
2	Κοινωνική συνοχή
3	Εθνική υπερηφάνεια
4	Εθνική κληρονομιά έργων υποδομής
5	Ενίσχυση ευκαιριών αναψυχής

Αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις

1	Επέκταση αστικών κέντρων
2	Ανάπτυξη βιομηχανίας ψυχαγωγίας (Bar – Nightclubs κ.α.)
3	Ενίσχυση ξενοφοβίας – ρατσισμού

Περιβάλλον

Η κοινή γνώμη αλλά και οι ειδικοί είναι διχασμένοι σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που μπορεί να προκαλέσουν μεγάλα γεγονότα όπως οι ολυμπιακοί αγώνες . Για παράδειγμα από την μία υποστηρίζεται ότι η περιβαλλοντική καταστροφή, ο θόρυβος και η αύξηση των απορριμμάτων , λόγω του πλήθους των επισκεπτών αποτελούν αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ολυμπιακών αγώνων. Το αντίπαλο στρατόπεδο υποστηρίζει ότι ο τουρισμός παρέχει κίνητρα για την συντήρηση της πολιτισμικής κληρονομιάς των ιστορικών κτιρίων και των φυσικών πόρων.

Θετικές περιβαλλοντικές συνέπειες

1	Αντιμετώπιση του ζητήματος των αδέσποτων ζώων
2	Μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης λόγω μαζικής χρήσης των νέων Μ.Μ.Μ.
3	Εντατικοποίηση προσπάθειών για καθαριότητα της πόλης
4	Κίνητρα για συντήρηση πολιτισμικών μνημείων

Αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

1	Καταστροφή περιβάλλοντος για την δημιουργία ολυμπιακών έργων
2	Καταστροφή περιβάλλοντος για την δημιουργία τουριστικών και ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων
3	Αύξηση απορριμμάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Συμπεράσματα

Η χώρα μας αποτελεί έναν ως επί το πλείστον, θερινό τουριστικό προορισμό. Συνεπώς, οι ορεινές περιοχές αλλά και οι περιοχές που στηρίζουν σημαντικό μερίδιο της τοπικής οικονομίας τους στο χειμερινό και ειδικότερα στον χειμερινό αθλητικό τουρισμό, έχουν δυστυχώς, σε ετήσια χρονική κλίμακα μια μειονεκτικά άνιση τουριστική σαιζόν

Το γεγονός αυτό, ειδικά αν λάβουμε υπόψη μας και τα μεγαλειώδη χειμερινά τουριστικά θέρετρα ανά τον κόσμο, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι αφενός τα χειμερινά καταλύματα οφείλουν να αναβαθμίσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών τους και αφετέρου οι χειμερινές αθλητικές εγκαταστάσεις πρέπει να εκσυγχρονιστούν ώστε να ανταποκρίνονται κάθε σαιζόν πληρέστερα στις ανάγκες των απαιτητικών επισκεπτών.

Όπως τονίζουν οι Fossati και Panella G. ο χειμερινός τουρισμός και δη ο τουρισμός των νησιωτικών περιοχών κατά τους χειμερινούς μήνες, έχει σημαντικά περιθώρια βελτίωσης, τα οποία σε καθοριστικό βαθμό επηρεάζονται από την καλή προσβασιμότητα σε αυτά, την άνετη φιλοξενία, τις ικανοποιητικές παροχές στα άτομα τρίτης ηλικίας –τα οποία και αποτελούν το μεγαλύτερο όγκο επισκεπτών αυτές τις εποχές. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει ότι χειμερινός τουρισμός δεν υφίσταται μόνο σε παραδουνάβιες και χιονισμένες περιοχές αλλά και σε προορισμούς με ήπιο κλίμα, που συνήθως έχουν ταυτιστεί στον τουρίστα σαν καλοκαιρινοί προορισμοί.

Σε αυτό το πλαίσιο, δεν πρέπει να αγνοείτε σε καμία περίπτωση και ο παράγοντας του διεθνούς ανταγωνισμού, ο οποίος δίνει αμέτρητες επιλογές στον τουρίστα, με το χαμηλό κόστος παραγωγής(Wei-Chiang Hong) να αποτελεί το βασικό συστατικό του ανταγωνισμού αυτού.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω και εστιαζόμενοι στη χώρα μας, προτείνονται τα εξής στην κατεύθυνση της υγιούς ανάπτυξης και διατήρησης του χειμερινού αλλά και του χειμερινού αθλητικού τουρισμού στην Ελλάδα:

-Οικονομική ενίσχυση-φορολογική ελάφρυνση στην κατεύθυνση της διευκόλυνσης της οικονομικής δραστηριότητας στις περιοχές που προσελκύουν τον χειμώνα αθλητικά γεγονότα και εν γένει τουρίστες.

-Καλύτερη και πληρέστερη προώθηση-διαφήμιση του τουριστικού προϊόντος και ειδικότερα του χειμερινού τουρισμού της χώρας μας στον κόσμο.

-Συνδυασμό του χειμερινού αθλητικού τουρισμού με άλλες εναλλακτικές μορφές όπως για παράδειγμα αυτή του αγροτουρισμού.

-Την ενίσχυση των χειμερινών αθλητικών προορισμών μέσω της διοργάνωσης ευρωπαϊκών ή και παγκόσμιων αθλητικών γεγονότων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

1. Ηγουμενάκης Νίκος Τουρισμός και ανάπτυξη σελ.22-24, 48-49
Εκδόσεις INTERBOOKS 2000
2. Ηγουμενάκης Ν, Κ. Κραβαρίτης, Π. Λύτρας Εισαγωγή στον Τουρισμό,
, Interbooks,1998
3. Ρουπας Βασίλειος - Δημήτρης Λαλούμης Διοίκηση τουριστικών
επιχειρήσεων, σελ 33 – 34 , 42 – 44 Εκδόσεις Α.Σταμούλης 1998

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΑ

Baum Tom: Human Resource Management for tourism, hospitality and leisure, An international prospective

Fossati A., Panella G. : Tourism and sustainable economic development, σελ. 47-48

Wei-Chiang Hong: Competitiveness in the tourism sector. A comprehensive approach from economic and management point, σελ.22.

ΔΙΑΔΙΚΤΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

1. Καραντζαβέλου Βίκη (2004) Κερδοφόρα επιχείρηση πολλών δις. δολαρίων ο αθλητικός τουρισμός. www.traveldailynews.gr/news/article/18473 Τελευταία επίσκεψη 27/11/2012

2. Παπαγιάννης Σπύρος – Θανάσης Κρεκούκιας (2010) Η ιστορία των χειμερινών ολυμπιακών αγώνων.
<http://www.sport24.gr/Sports/OlympicGames/article362464.ece> Τελευταία επίσκεψη 17/01/2012
3. Σταθόπουλος Δημήτρης (2006) Εναλλακτικές μορφές τουρισμού, σημαντικός αρωγός στην ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος
<http://traveldailynews.gr/columns/article/1244> Τελευταία επίσκεψη 13/05/2012
4. Σπυριδάκη Ελένη (2003) Εναλλακτικός τουρισμός.
<http://www.anthropos.gr/spots/tourism/> Τελευταία επίσκεψη 21/12/2012
5. Τερζάκης Δημήτρης (2007) Κερδοφόρα επιχείρηση ο αθλητικός τουρισμός.
<http://www.patris.gr/articles/117712?PHPSESSID=> Τελευταία επίσκεψη 23/02/2012
6. Τερζάκης Δημήτρης (2003) Αθλητικός τουρισμός: Μια νέα έννοια – πρόκληση <http://www.patris.gr/articles/3099?PHPSESSID=> Τελευταία επίσκεψη 29/03/2012
7. Trikalapost.gr (2011) Ο εναλλακτικός τουρισμός και για την περιοχή μας.
<http://www.trikalapost.gr/?p=11352> Τελευταία επίσκεψη 13/03/2012
8. Ικκος Αρης –Σκλαβόλια Τίνα. (2007) Τουρισμός Υγείας Νέα πρόκληση στον τουρισμό http://www.gbrconsulting.gr/greek/articles/health_tourism.html Τελευταία επίσκεψη 20/02/2012
9. Σ.Ε.Τ.Ε. Στατιστικά <http://www.sete.gr/default.php?pname=Statistics&la=1> Τελευταία επίσκεψη 22/11/2011

10. Skifun.gr - Χειμερινή ολυμπιάδα Σότσι 2014 <http://www.skifun.gr/arthra-simboules/xeimerini-olimpiada-tou-sotsi-2014-foroum-epideiksis-ton-teleitaion-neoterismon.html> Τελευταία επίσκεψη 15/11/2011

11. Snowclub.gr (2006) Η ιστορία του σκι στην Ελλάδα <http://www.snowclub.gr/forums/index.php?showtopic=5555> Τελευταία επίσκεψη 02/01/2012

12. Askmen.com Top ten ski resorts http://uk.askmen.com/top_10/travel/3_travel_top_ten.html Τελευταία επίσκεψη 09/02/2012

13. Wikipedia Ολυμπιακοί αγώνες http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%BB%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CE%AF_%CE%91%CE%B3%CF%8E%CE%BD%CE%B5%CF%82 Τελευταία επίσκεψη 11/05/2012

14. Ski.gr Η ιστορία του σκί στην Ελλάδα. http://ski-gr.blogspot.gr/2009/10/blog-post_04.html
15. Τελευταία επίσκεψη 12/02/2012

16. Hotelsline.gr Χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα <http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/xionod.asp> Τελευταία επίσκεψη 9/10/2012

